

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

Nu ÅR DET JUL IGEN...

I detta nummer
bidrag av
Marika Stjernstedt
Birger Mörner
Elisabeth Kuylenstierna
Wenster m.fl.
Anna Levertin skild-
rar julmarknaden
i Paris.

JAEGER
HOV-
FOTO

K R Ö N I K A

om schahen av Persien, jätten Goliat och föreningen F. I. B.

NÄR JAG STIGER UT PÅ GATAN möter jag schahen av Persien. Han är i full kröningsornat, helröd som en lackstång och på mössan blixtrar under ägretten en solitär värd sin vikt i elefanter. Jag är beredd att knäböja, då han sträcker ut sin vitklädda hand och ger mig ett prospekt från någon bokhandel. Ty det är jul, underverkens tid.

Jag viker om gathörnet och finner staden eklärad till kungajubileum eller furstebrollop. Glödande valvbågar spänna sig över gatan och bilda en tunnel av ljus, varunder hänger stjärnor stora och granna som på en generalkonsuls frack. De centralaste gatorna ligga som bländande eldhav på vars botten det myllrar av folk. Vad har hänt, har Astrid kommit tillbaka? Nej, det väntas en potentat mäktigare än någon furste, ty när han kommer läggs alla vapen ner och människorna bli glada och goda en enda liten fattig kväll om året. Södern har sin karneval, en tropisk planta som vi försökt flytta över på svensk jord fast det inte lyckats. Julen är vår verkliga högtid, då brottas vi med mörkret och jaga det undan med flammande bloss och strålände ljusrämper. Muspelhem segrar än en gång över Nifelhem och med segrarens triumf sätta vi foten på nacken av all livets olust och besvärligheter, höja ett glöggglas varmt som våra välgångsönskningar och ta hela världen i famn med ett hjärtinnerligt menat: god jul!

Sen kunna vi släcka ljuset och börja den allmänna boxningen igen. I Amerika är den redan i gång och får man tro tidningar här hemma borde polisen i U. S. A. ha inskridit mot den djärva stöldkupp som förövats där. Segern har nämligen blivit den store boxaren Harry Persson frånstulen av hans mera rörliga motståndare som på ett synnerligen taktlöst sätt undvikit att träffas av svenskens nävar. Protesten är fullt befogad men man har tyvärr exempel förr på att den inte godtagits. Det mest uppmärksamade fallet är väl matchen i Terebintdalen mellan proffsen, tungviktares Goliat (Gats Atletklubb) och flugviktares David Isaison (Betlehems Amatörförening), en strid som låtit tala om sig rätt mycket genom domarens partiskhet. Enligt alla moderna regler borde Dave rättvisligen diskvalificerats för foul och frändömts segern och de talrikt närvarande filisterna ådagalade också genom upprepade buanden sitt missnöje. Matchen började annars lovande för deras landsman vilken allmänt tippades som segrare och odds stodo 99 mot 1 när Goliat under livliga applåder och hejror blev inom repen. Man an-

såg att det skulle bli honom ett lätt handarbete att med några kraftiga uppercuts slå ner sin klent byggda och otränade motståndare. Men till allmän förvåning inlät sig denne inte i närkamp utan höll sig envist undan Golles fruktansvärda handskar, dök upprepade gånger och lyckades redan mot slutet av första rondon sätta in en fullträff som skickade filisteern groggy i golvet där han blev uträknad under israeliternas öronbedövande jubel.

Striden är igång även på andra fronter och våra skulptörer rulla som bäst lerkulor för att bombardera det avgudabeläte framför vilket Milleserietts offer ligga försänkta i daglig tillbedjan. Speciellt ämnar man kosta några lerkulor på de här graserande Fibbarna, gemenligen så kallade efter namnet FIB, initialerna för Föreningen för inbördes beundran, en sedan gammalt existerande sammanslutning som åstadkommit särdeles mycket för sina medlemmar. Vid senaste styrelsesammanträde under ordförandeskap av Överfibben beslöts med acklamation tillstyrka uppresandet på en gata i London av ett monument över Svedenborg och likaså samstämmigt beslöts till detta ändamål föreslå Milles genialiska skapelse »Lätt omtöcknat hembitråde återvändande från kostymbal dansar fjärde turen i charleston framför det från hemmet för krymplingar utslupna och av

tandvärk svårt hemsökta hjonet Petterson». Nästa sammanträde av Fibbarna hålles i Stadshusets Gyllene Sal där professor Östberg välvilligt lovat förevisa Mälardrottningen under dämpad körsång av hrr Forseth och Hjortzberg.

I Stadshuset ha förresten våra hundra tyranner gjort upp staten för nästa år och beslutat att skatten skall minskas med 25 öre. Även de minsta bidrag mottagas med tacksamhet. Ärendet avgjordes i stadsfullmäktiges sal som i sina bloddrypande färger i tak, på väggar och golv liknar ett revolutionstribunal. Och det är kanske som det skall vara. Annorlunda såg det ut i Börssalen med dess fina gammaldagsstämning i vitt och guld och kristallkronor som kastade sitt diskreta ljus över Wallenberg och andra storpampar som styrde staden med patriarkalisk myndighet. Här i den nya lokalen passar det bättre till tidens smak med dessa oroliga puzzelspelväggar och taket som ser ut att vara levererat från något hemslojds magasin.

Straxt utanför Stadshuset ligger Tegelbacken som inte låter fint nog för den som vill att platsen i stället skall heta Vasahallen. Strömsborg i närheten är väl också bra tarvligt och bör döpas om till Bernadotenhäll. Gemytligare är dock byggnadsnämndens förslag att kalla en ny gata utmed Kungl. Myntet Skillinggränd. Den som hittade på det namnet är själv en krona.

Sen återstår att meddela att Nobelpriset utdelats i Konserthuset men hur där tillgick kan jag ej berätta eftersom Nobelstiftelsen lever i beklaglig okunnighet om att det existerar en veckopress. På förfrågan svarades nämligen att inga veckotidningar kunde få plats bland de tvåusen inviterade. Det skall bli ett nöje att skicka Idun för nästa år till Nobelstiftelsens herrar, speciellt den medlem vars färdighet att säga nej på dylika förfrågningar redan förut förskaffat honom namnet Non Posse.

Men låtom oss nu sluta det gamla året i frid och försoning. Visserligen slåss man fortfarande i Kina och rätt hemsak verkade den rubrik som härom dagen lästes i en tidning: Fengs trupper bita sig fast i Honan. Men allt beror ju på hur man läser texten.

Den här texten skall ni i alla fall läsa så rätt som den är menad:

TACK FÖR I ÅR

och

GOD JUL!

CELESTIN.

På häst till Paris.

En duktig och originell bragd har fröken Linde Klinckowström, dotter till författaren Axel Klinckowström, utfört. Hon kom på den idén att en ridtur till Paris skulle vara trevlig och ge betydligt mera utbyte ur turistsynpunkt än en tågresä. Tänkt och gjort. En höstdag startade den kända ryttarinnan från Stockholm och den 29 nov. red hon in på Paris' boulevarder efter en lyckad ritt, som endast då och då störts av dåligt väder.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

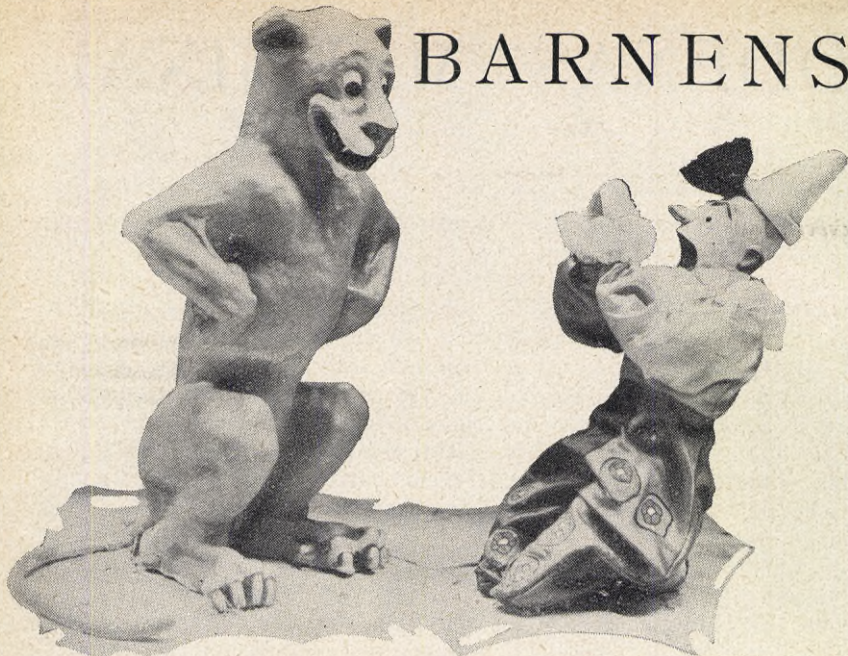
OBS. I NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

BARNENS PARADIS I PARIS

DEN MODERNA JULMARKNADEN I VÄRLDSSTADEN

Björnen skrämmer clownen.

DE FRANSKA BARNENS JUL ÄR mycket olik de nordiska barnens. De förra få nämligen sina presenter på nyårsdagen, då familjen samlas — om de få några alls förstås. Julgranar förekomma på offentliga barn-tillställningar och i inrättningar, men högst sällan i familjerna. På senare år har det dock blivit vanligt att barn av förmögna föräldrar ställa sina små skor framför härden på julafton, på det att Sankte Klas må ihågkomma dem med några gåvor.

Men för de flesta barn i Paris består julnöjet i att besöka de stora varuhusen. Dessa tänka nämligen på småttingarna — eller på att nyårskommersen ska bli lönande — och ordna en hel mängd trevligheter. Såväl i skyltfönstren som inuti lokalerna.

Vad får man ej allt skåda, om man ställer sig i kö utanför skyltfönstren eller tränger sig in i affärerna!

Galleries Lafayettes visar dels i miniatyr sin egen fasad med livet därutån: poliserna som höja och sänka sina batonger, automobilerna, som stå och snurra färdiga till start, tjänsteflickan med barnvagnen, den

Man får en livlig inblick i världsstadens juktande, storslagna julmarknad och dess under av denna skildring från vår Pariskorrespondent.

tjocka gubben, moderna, som komma rusande med sina hattskar och med kjolar som knappt gå ner över lären, försäljare med kär-

ror, velocipedbud. I ett annat skyltfönster ser man en förtjusande liten småstad med alla dess typer. Och vilka dockutställningar finnas ej!

Uppe i Grands Magasins du Printemps visas Bicots' liv i bild. Vem är Bicot?

Jo, det är en parisgrabb, en riktig odygdpåse, som med sina kamrater bildat sällskapet Rantanplan, och om hans och hans vänners bedrifter läsa alla franska barn i Dimanche Illustré. Klubbmedlemmarnas senaste äventyr äro satta i scen, när de, för att skaffa slantar i sin tomma bössa, öva sig till konstberidare hos ett ambulering cirkussällskap. I barnkön på gatan upphäves tjut av förtjus-

Från Bicots cirkus.

Bicots cirkus har repetition.

ning, när de få se sin 'hjalte, liksom cirkusvagnen "la roulotte", som är precis i smätt vad dylika marknadsvagnar äro i stort. Intet felas! Icke en gång tvätten som hänger till tork på ena brädväggen liksom på den andra trumpeteten, som med fanfarer inleder föreställningarna. Och den magra hästen som nafsar till sig sallatshuvudet, som familjen ska ha till middag — tänk han äter upp hela huvudet! Och cirkusflickan som tvättar fötterna i soppterrinen — jubel utan ände. Och björnen som skrämmer clownen. Allt, allt är en källa till hänryckning. Det är också utsökt väl och humoristiskt framställt och allt rör sig. . . .

Louvren är grannast att skåda utanpå, det vill säga själva fasaden som framställer det vackraste snölandskap och med rörliga sportfigurer — allt i elektriska kulörta lågor. Bon Marché har andra prov på att vi leva i ett århundrade då allt är elektrificerat. Där finns en liten bilpark med bilar, som gå med elektrisk kraft. Men det bästa av allt är den verkliga teater med verkliga artister som detta magasin satt upp och där *verkliga* musikanter spela sprittande dansmusik. Här gives varje — eftermiddag två à tre föreställningar. På

(Forts. sid. 1374.)

BAKA MED
EKSTROMS JÄSTMJÖL

I BÖCKERNAS OCH ÖDENAS MARGINAL

FÖR IDUN AV MARIKA STJERNSTEDT.

KLARA JOHANSON ÄR ICKE ETT namn man ofta möter i bokmarknaden. Hon är en bibliotekens och studiekammarens habitué mer än de flesta, men känner endast sällan behov att åt allmänheten lämna ut något av sitt vetande eller av de rön hennes forskargärning kommit till. En författare sade en gång: "Man skriver väl därför att man inbillar sig sitta ensam inne med vissa hemligheter, som måste meddelas." Denna inbillning, eller övertygelse, behärskar i blott ringa grad K. J. Hon synes betrakta sina hemligheter som verkliga hemligheter, sådana man gör bäst att taga med sig i graven — eller är det en ömtålig själs böjelse för avskildhet, som ligger bakom hennes sällan brutna tystnad? *Det speglade livet, memoarer från bokrummet*, hennes i dagarna utkomna bok, ger i viss mån tydligt besked om varför författarinnan bryr sig så litet om denna värld och tid och dess människor med deras önsknings.

Hon är helt enkelt inte hemma där. Hon säger för övrigt öppet ifrån: "Vanliga människor tilltalar mig så beskyddande drygt och så undervisande att jag blir ledsen och generad. Men går jag till Goethe eller Fredrika Bremer eller Emerson, blir jag strax glad igen, ty dessa framstående personer bemöter mig som en jämnlige och värdjar till min mening. Mellan oss råder ett förhållande av den vackraste courtoisie." — Goethe, Emerson, Fredrika — hon är du med dem alla, med mamsell Bremer, liksom naturligtvis med Caroline (Michaëlis), med Malla (Silfverstolpe) och en hel rad andra av de berömda hädansovna: herrarna kallar hon dock helst vid efternamn. I Weimarkretsen är hon så att säga barn i huset lika väl som i det litterära 1800-tals-Uppsala eller hos bröder och brorson herrar James av ett förgånget, för vårt begrepp amerikanism så egendomligt främmande Amerika.

Ingen må dock tro att Klara Johanson sitter som någon liten god lärjunge vid alla dessa mästarnes eller deras komparsers fötter. Hon är i stället en ganska maliciös och helt klarvaken gäst, som inte drar sig för att i all "courtoisie" säga sällskapet en och annan sanning. Svårare stormar framkallas väl icke, och det är ju också bland skuggor hon rör sig, vilka med det besvärliga jordelivet bakom sig icke nu lära taga varken det ena eller andra så värst illa upp. Men deras skuggtillvaro imponerar heller icke på den ännu jordelevande sentida läsarinna och väninnan. Hon låter icke dupera sig av en kanonisering eller av en väl intagen attityd. Inget pjoller! De tyska professorerna må sålunda aldrig så säkert betrakta Goethes dyrbara Christiane som en punkt i hans av dem utstakade antika livsprogram, för K. J. blir den alltför unga damen i Goethes livshistoria ingenting annat än "ett medelålderssymptom".

Två av julens essayböcker och ett memoarverk få här sin anmälan av Marika Stjernstedt.

Likväl vore det orättvist att stanna vid K. J. som vid blott en spirituell och litet skeptisk marginalantecknare. För sitt goda huvuds skull kan hon inte låta bli att vara detta, det är sant; men hjärtat förblir underbart obesmittat. Man misstar sig icke på ömheten i tonfallen, inte ens, där hon ger sig den mest frigjorda air. Hon är i grunden en absolut hängiven dyrkare av sina vänner, dyrkare så som man blir det endast genom den långvariga intinuitet, där varje nyans, en detalj, en doft, en dager, få innebörd eller visa sig innesluta minnen. Hennes bok har blivit en ytterst personlig bok; icke en självbiografi, men likväl en bok helt om egna upplevelser, ty de största, de vackraste och käraste, liksom de roligaste och mest spännande upplevelserna ha för K. J. kommit med böckerna. I memoarverkets sista och kanske allra intressantaste avdelning, korta "kommentarer", så kallar hon dem själv, läser man också följande, typiska: "De som hånar relikdyrkare tycks alltid ha rätt; man kan i själva verket inte bemöta dem med några argument, som gillas av självakt-

ningen. Man bör alltså tåga — och inte låta sig störas i sin kult. *Det förbryllar och oroar dem. Till sist måste de väl invärtes medge, att rätt har de väl men inte roligt!"*

Klara Johanson är just precis en utpräglad relikdyrkare och en ovanligt vinnande sådan. Och det nöje hon själv haft av tillvaron bland husgudarna lyser ut från bokens blad: ett stilla skimmer, inte mycket kapabelt att överglänsa moderna elektriska strålkastare, måhända, men av en säregen charm för dem, som kommit inom dess trollkrets.

Det är ingen sammanställning, när jag nu närmast efter K. J. nämner *Anders Österling*, som givit ut ett nytt band *Dagens gärning*, korta essayer. Det vore rätt mot ingen av dem. Likväl kommer man vid läsningen av Österling också ofta till föreställningen om en böckernas man, visserligen icke främmande för och långt ifrån avvog mot nutidslivet, men likväl mest på sin plats, vackrast belyst, så att säga, bland böckerna. Österling har som kritiker ingenting av partiman, han är inte hetsig, förgår sig aldrig. En lätt ironisk lidelsefrihet, vilken man också kan benämna en sorts ungdomlig visdom, tyckes ofta vara det karaktäristiska för honom som essayist; det är den visdom vilken mindre åren och livet ge än vilstelsen i böckerna svalare klimat fri från blandelse med den oundvikliga smutsen i en alltför mycket utåtvänd tillvaro.

I det föreliggande urvalet ur Österlings senare års litterära journalistik finner man mycket av hans sympatiska egenskaper. Man förvånar sig också över och skänker sin beundran åt den jämna helhetsprägel, vilken tack vare hans lyckliga inre balans kunnat komma till godo uppsatser med sins emellan så skilda ämnen som t. ex. Shelleyminnet och grevinnan Tolstojs autobiografi, Flauberts bråkiga älskarinna och franska flyghjältar. Några av essayerna ha fått en livligare värme över sig än andra, men personligheten, som håller hop det hela, förblir obruten. Man kan i vissa fall bedöma de ämnen eller böcker som berörts annorlunda än Österling gör, men han har den graciösa förmågan att glida lätt, även där han anser sig ha anledning säga ifrån med en liten skärping av den nyssnämnda ironien. Kanske ha vi poeten hos honom att tacka för denna grace.

Till böcker om böcker hör också *Mathilda Mallings* nu utgivna *Ungdomsdrömmar och ungdomsbekymmer*, utdrag ur flicktidens dagböcker. Fru Mallings var barn på 70-talet och började vid tio års ålder föra anteckningar i en liten bok med ordet *Notes* i förgyllda bokstäver utanpå. Det har varit en god idé att utge dessa ingalunda "märkvärdiga", men om ett vaket ingenium vittnande, barnsliga små annotationer, vilka sedan följas av den unga damens dagböcker in på 80-talet. Man får

(Forts. sid. 1374.)

Signe Kolthoff, som vi numera alltför sällan få se på scenen, gör en överdådig, gnistrande och frodig typ i Dramatens senaste program "Värdshusvärdinnan".

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Norr 160 55
Riks 115 66

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsq. 29
STOCKHOLM

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYA BLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

BUTIKER: Holländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsqatan 7.
Tel. Norr 125 09; Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39;
Hornsgatan 170. Tel. Sö. 301 35; Anna Wålshjält, Skolvägen, Ålfsjö.

TJÄNSTEFLICKAN SOM BLEV STATSRAÅD

EN PRESENTATION AV FINLANDS FÖRSTA KVINNLIGA MINISTER. HÅLSINGFORSBREV AV HJALMAR DAHL.

FÖR ETT PAR DECEN-
nier sedan fanns det inte nå-
got namn som till den grad
väckte de goda Hålsingfors-
fruarnas fasa som namnet
Miina Sillanpää. Det
betecknade för dem inkarna-
tionen av alla onda makter
som i de yttersta dagarna
sammangaddat sig för att
störa friden i de väl ombona-
de hemmen och göra slut på
det patriarkaliska förhållan-
det mellan husmodern i Hål-
singfors' Östermalm och hen-
nes köksdepartement. Det
kunde hända, att tjänarin-
norna — som då ännu icke
visste att de borde kallas
hembiträden — knyckte på
nacken och talade om sina
rättigheter eller något i den
stilen. Maximum av dessa
»rättigheter» betydde knap-
past något värre än att de
skulle få en bestämd fri kväll varje vecka,
men för den tidens husmödrar var detta
redan något oerhört. Ja, tiden var ond, och
pigorna hade blivit så sturska, att man
inte visste vad man skulle ta sig till med
dem, och skulden till alltsammans var Tjä-
narinneföreningen, där flickorna sutto varje
ledig kväll och insöpo alla de »socialistiska»
idéer den förskräckliga uppviglerskan Miina
Sillanpää predikade. Miina var med ett ord
hemmens buse. Och ryktet om denna halvt
legendariska personlighet spreds vida om-
kring i storfurstendömet Finland. I årtal
var hon det mest använda objektet för den
enklare politiska satiren och det billiga
skämtet.

Nu har Miina Sillanpää tagit säte vid
rådsbordet i den ärevörldiga statsrådsborgen
som Finlands första kvinnliga minister, och
det finns knappast någon som förfasar sig
däröver eller drar på munnen en gång.
Hon är tvärtom en av de få ministrar i
denna vår första socialdemokratiska rege-
ring som till och med de mest oppositi-
onellt stämde högertidningar behandla med
full respekt.

Så kunna förhållandena förändras på tju-
go år. Och så kan en verklig personlig-
het göra sig gällande under alla förhållan-
den. Vem är alltså denna sällsamma dam,
som en gång var föremål för så mycket
spott och spe, men nu mötes av vördnads-
fulla tjänstemannaanleten, då hon gör sin
entré som biträdande socialminister i herr
Tanners kabinett?

Miina Sillanpää är en kvinna i sextioårs
åldern. Hon är en fullkomligt tvättäkta
torpardotter från Tavastland — låt mig
i förbigående nämna, att hon inte är släkt
med den även i Sverige kände författaren
F. E. Sillanpää. Vid tolv års ålder började
hon själv tjäna sitt bröd som arbeterska vid
en textilfabrik och stannade där tills hon
fyllt tjuugo år. Hon hade emellertid inom
sig en oemotståndlig längtan att se sig
omkring i världen: en dag i mitten av åttio-
talet befann hon sig i Helsingfors som tjä-
narinna i en ämbetsmannafamilj, och på

Miina Sillanpää i ministeriet.

*Finland har fått sin första kvinnliga minister,
som har all anledning att vara stolt över sin
enastående karriär.*

denna bana fortsatte hon ända till sekel-
skiftet. Under denna tid kom hon emeller-
tid i beröring med den unga arbetarrörelsen
och blev småningom en av dess förgrunds-
gestalter. I slutet av nittiotalet grundade
hon Helsingfors Tjänarinneförening och var
sedan i femton år föreståndarinna för dess
tjänarinnehem och arbetsförmedlingsbyrå.
På hennes initiativ startades också en tjä-
narinnetidskrift, som sedermera ombildades
till ett organ för den arbetande kvinnan i
allmänhet, och hon är alltjämt dess redak-
tör. Under det senaste decenniet har hon
verkat som inspektris för det stora koopera-
tiva företaget Elantos många restauranger
och kaféer, och det mönstergilla skick vari
dessa befinna sig vittna om att det är en
duktig kvinna som svarar för denna branch
i herr Tanners jätteföretag.

I arbetarrörelsen har Miina Sillanpää som
sagt spelat en betydande roll. En lång
följd av år har hon varit ordförande för Ar-
betarekvinnoförbundet och en tid var hon
också medlem av socialdemokratiska parti-
styrelsen. Det var helt naturligt, att hon
invaldes i den första enkammaren, och med
ett par kortare avbrott har hon sedan un-
der de gångna två decennierna suttit i
lantdagen och — sedan Finland blivit själv-
ständigt — i riksdagen. Hennes namn är
förbundet med en mängd lagstiftningsini-
tiativ, främst åsyftande arbetarkvinnornas
bästa. Även i Helsingfors stadsfullmäktige
har hon under många år haft säte. För
närvarande är hon slutligen medlem av
statens nämnd för huslig ekonomi.

Detta var de yttre konturerna av vår
»fröken ministers» liv. Inom dem rymmes
en rätt exceptionell utveckling. Och man
frågar sig, var man skall söka förklaringen
till den vackert stigande kurva denna ut-
veckling beskrivit. En av betingelserna har
varit den starka, bärande idealismen som

präglat denna kvinnas hela
verksamhet. Hon har kämpat
för en idé, som hon en
gång gjort till sin, och man
torde tryggt kunna påstå, att
hon aldrig i sitt handlings-
sätt letts av några låga mo-
tiv. Som politiker har hon
varit en av de redbaraste
socialdemokrater vi ägt, för
partiintrigerna har hon stått
i hög grad främmande. Hon
har vidare varit i besittning
av en utomordentlig energi,
som hjälpt henne att med
sitt eget arbete kämpa sig
fram till den ställning hon
nu intar i det finländska
sambället. Och hon har slut-
ligen varit begåvad med ett
klart förstånd och ett prak-
tiskt sinne, som räddat hen-
ne från den socialistiska teo-
retikerns gungfly. Denna
trygga, nästan lite myndiga

kvinna har alltid stått med båda fötterna
på fast mark. Och hon har sett på före-
teelserna med ett par kloka, vakna ögon,
icke så sällan med en liten skalk i ögon-
vrån.

Det är ju möjligt, att Miina Sillanpää vid
sekelskiftet var en annan än Miina Sillan-
pää av i dag, och naturligt är att hon som
så många andra socialdemokrater av de
gångna årens ökade umgänge med verk-
ligheten fått lärdomar som i hög grad bi-
dragit till att förändra hennes andliga fysio-
nomi. Men trots allt är man snarast böjd
för att tro, att den arga uppviglerskan,
som upprörde våra mödrar för ett kvart-
sekel sedan, helt enkelt är en myt, fram-
vuxen ur tidens oro. Jag har hört otaliga
goda borgare, även oförvitliga representan-
ter för vår mest konservativa svenska över-
klass, som under årens lopp kommit i be-
röring med denna kvinna i riksdag och
stadsfullmäktige, i statskommittéer och på
den fria sociala verksamhetens fält, vittna
om hur angenämt det varit att samarbeta
med henne. Och det ständigt återkom-
mande temat har varit hennes sunda för-
stånd, hennes klara omdöme och den lugna
saklighet som präglat hennes uttalanden i
alla situationer.

En lugnt saklig synpunkt anlägger hon
också på den ganska sensationella händelse
hennes utnämning till minister innebär.

— Att det är roligt, det vill jag inte
förneka, säger hon, men jag är inte alls
blind för de svårigheter som kommer att
möta mig som kvinna i denna ställning.
Och ansvaret är jag fullt på det klara med.
Några himlastormande planer har jag inte
för min verksamhet, men något litet kan
jag måhända i alla fall utträtta på min nya
post.

Det är knappast någon överdrift, om man
säger att det är en märkeskvinna inom
vårt politiska och sociala liv som blivit
Finlands Nina Bang. Och man kan våga
det ytligt sett paradoxala tillägget att hon
aldrig kommer att bli en Nina Bang. Där-
till är hon alltför klok.

Pom-Pom ?

Pom-Pom benämnes CAP 2 omtyckta, med de bästa utländska
chokladmärken tävlande, Palmery- och Nyjolk-choklader i
småbitar, förpackade i askar om 80 gr. till 50 öre, å 170 gr. till 1 kr.
Begär ej endast ofylld choklad utan Pom-Pom, röd eller
blå i CAP originalaskar. — Ej dyrare än lösvikt.

LÅST PORT FÖR DAMERNA

Klubbar där tillträde är förbjudet för kvinnliga medlemmar och andra där de äro välkomna.

FRISINNADE KLUBBENS FRISINNADE beslut att utestänga damerna ur sin krets har som man kunde vänta föränlett kritik och diskussion.

Idun har gjort en rundfråga till Stockholms samtliga klubbar och funnit, att Frisinnade klubben visserligen ej är ensam i berörda hänseende men att å andra sidan många klubbar äro tillgängliga även för damer. Inte ens på "Sällskapet" är hon förvisad om hon har en man eller herrbekant som tar henne med dit. Vilket lär hända ganska ofta, särskilt på sommaren när frun eller dottern är på tillfälligt besök från sommarnöjet. Att inte detta arrangemang ses med oblidna ögon även av de herrar, som av princip aldrig själva medföra damsällskap till klubben, bekräftas av samtal med några av dessa.

Greve Magnus von Rosen, vars aristokratiska apparition hör till det Stockholm som var och en känner igen, tycker för det första att Frisinnade klubben är en särdeles onödig institution. Vad damerna och "Sällskapet" beträffar så har han ingenting emot att se dem där bara de enligt statuterna "inte uppträda i matsalen med hatt, päls och knäracka".

Men egentligen är det rätt onödigt att damer göra Sällskapet den äran numera, då de kunna gå på vilken restaurang som helst. Det kunde de inte, ens i mannens sällskap, när klubben kom till. Damer komma också numera ganska sällan dit under vintersäsongen. Förmodligen tycka de där är tråkigt. "Sällskapet" är förresten en fasligt hygglig klubb, försäkrar greven, där man äter middag, kallpratar en stund och går tidigt hem och lägger sig. Ytterst sällan spel och dobbel! Det var förr det. Första december, högtidsdagen, blir det möjligen lite sent. . . ."

Vi kunna inte annat än tro greven eftersom han anträffades i sin bostad 1/9 den kväll vi intervjuade honom.

Inte heller ett par andra medlemmar av sällskapet, direktör Fritz Ottergren och överstelöjtnant Axel Åstrand ha något emot damer som gäster i Sällskapet. Den förre, känd inom stockholmskt klubb- och ordensliv skänker oförbehållsamt sitt gillande åt det privilegium, som sedan gammalt tillåter klubbmedlemmarna medföra även kvinnliga gäster. "I synnerhet när man var ungar och måste ta emot utlänningar var det roligt att kunna bjuda dem på middag på Stora Sällskapet och låta dem få en liten inblick i svenskt klubb- och ordensliv. Och det är uteslutande angenämt att kunna ta med sin familj till middag på ett ställe där man känner sig hemma och där man efter middagen kan sitta i lugn och ro. —"

Överstelöjtnant Åstrand, under många år ända tills nyligen Sällskapets ordförande, har heller aldrig funnit damerna vara i vägen. De ha ju inte till-

Det beslut Frisinnade klubben i Stockholm fattat att icke tillåta damer medlemskap har föränlett denna lilla exposé över herr- och damklubbar.

10,000 kronor i pris för en roman i Idun.

FÖRRA ÅRET UTLYSTE IDUN EN romantävlan med två pris ett å 6,000 kr. och ett å 4,000 kr. De vid tävlingstidens slut inkomna romanmanuskripten ha tyvärr av prisdomarna förklarats icke kunna prisbelönas såsom framgår av följande utlåtande:

Prisnämnden har enhälligt konstaterat att ingen av de tävlande romanerna kan komma i fråga till pris.

Under sådana förhållanden föreslås att en ny tävlan utlyses och att ett samlat pris på kr. 10,000 uppställes för den bästa roman som fyller konstnärliga anspråk.

Marika Stjernstedt. Elin Wägner.
Fredrik Böök.

Efterkommande denna önskan av prisnämnden — prins Wilhelm har på grund av vistelse i utlandet varit förhindrad att delta i arbetet som prisdomare — utlyser Idun alltså en ny tävlan i hopp om att det stora priset av 10,000 kronor skall egga författare vilka nu icke deltagit i tävlingen. Som prisdomare ha de tre förutvarande välvilligt lovat sitt bistånd.

Idun förbehåller sig rätt att i första hand offentliggöra de prisbelönade arbetena i Iduns romanbibliotek. Övriga inlämnade arbeten betinga vi oss likaledes rätt att för publicering i Idun inlösa efter särskild överenskommelse med respektive författare.

Samtliga tävlande arbeten skola i maskinskrivna exemplar vara anonymt insända till Iduns redaktion, Stockholm, före den 1 september år 1927 samt åtföljas av en förseglad namnsedel, vars konvolut förses med motto, vilket även bör återfinnas å manuskriptet.

En roman av Annie Åkerhielm under 1927.

För att emellertid hålla läsekretsen skadelös för det uteblivna följetongsmanuskriptet ha vi träffat en uppgörelse med den framstående författarinnan Annie Åkerhielm — själv prisdragarinnan i en föregående romanpristävlan i Idun — och erhålla av henne en roman vilken kommer att införas som följetong i Idun under 1927.

träde till klubbrummen, men det vackra Karl-Johans-rummet med gladare färger än de andra och en anstrykning av salong står till deras förfogande. En gammal staty, som bestämde, att de inte få uppträda i hatt, är ändrad så till vida, att detta plagg nu är tillåtet på sommaren. "Men vintertid skulle vi önska, att de damer som hedra "Sällskapet" med besök ville klä sig lite mera högtidsklädda", framhåller överstelöjtnanten. "Dubletten" på nedra botten får disponeras för familjemiddagar, och man såg ofta förr familjefäder äta middag där med fru och barn och tjänarinna innan båten gick till landet.

Naturligtvis finnes det bland så många alltid en tre, fyra stycken som intet hellre skulle önska än att "Sällskapet" vore fridlyst från damer, men majoriteten är nöjd som det är."

"Militärsällskapet" är en strängt militärisk klubb, som inte ännu släppt Kvinnan över bron. En enda gång har hon huserat i dess förnämliga klubblokaler, men då släpptes hon på ryttmästare Ugglas order in bakvägen. Det var när finska Lottorna kommo till Stockholm på söndagsförmiddagen och följaktligen inte kunde få varken vått eller torrt.

I Cityklubben, liksom den färnämliga Bachelour Club i Göteborg, grundad efter engelskt mönster och med medlemsanslutning främst ur finanskretsar, få damerna under inga förevändningar tillträde ens som tillfälliga gäster. Dessliques äro de absolut bannlysta ur Adelsklubben, där inom parentes sagt en stor del medlemmar lära vara borgerliga.

Men därför är det visst ingen brist på gemensamhetsklubbar i Stockholm. I Internationella Klubben kunna herrar och damer, svenskar och utlänningar idka det angenämaste umgängesliv. Publicistklubben och Pennklubben stå också öppna för damer. Men inte Konstnärklubben, konstigt nog.

I Stockholms Schackförbund inneslutes ett trettiotal schackklubbar och i ingen av dessa äro damerna förvägrade rätt till medlemskap, fast de kanske mest hålla sig till Stockholms Kvinnliga Schackklubb. Sveriges Filatelistförening lever klubb- i egna lokaler, men det säges att de få damer som äro medlemmar där sällan våga sig upp. Även i Numismatiska föreningens klubb- äro männen i majoritet. Gamla mynt är en förfärligt exklusiv hobby och f. n. äro bara fyra damer numismatiker på allvar.

Till tröst för de damer som känner sig upprörda över Frisinnade Klubbens förfaringsätt påminna vi till sist om att dampubliken har en mängd klubbar där mannen är oveckligt utestängd. Madame tar inte ens den lagvige med sig, annat än vid något enstaka fest- eller föredragstillfälle, vare sig till Lyceumklubben, Kvinnoklubben, Nya Idun eller Iduns Kvinnoklubb, för att nu endast nämna några.

TH. K.

STRUMPOR
med Lejon-Märket garanterar
en förstklassig vara.

LEJON INREG VARUMÄRKE

VANTAR
med Lejon-Märket föres
i alla välsopterade affärer.

Ett märkligt Strindbergsdokument

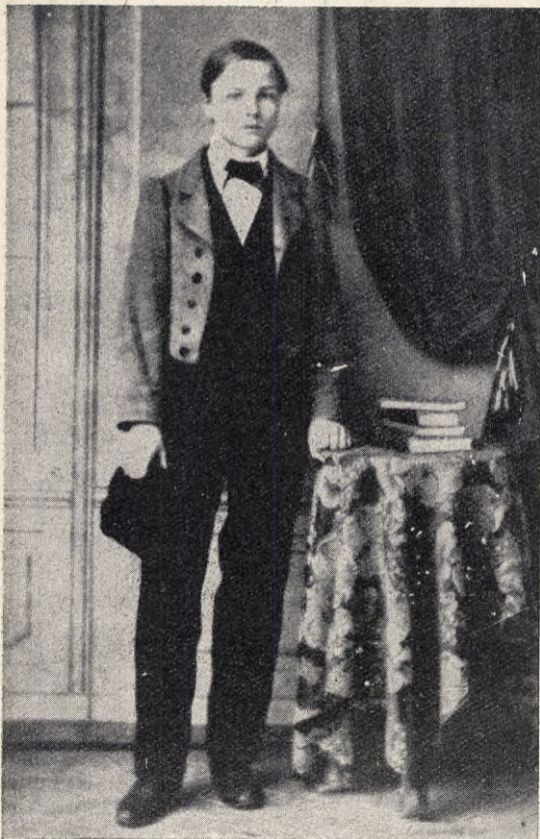
FÖR IDUN AV BIRGER MÖRNER.

DET ÄR JU EN RÄTT SÄLLSAM tillfällighet att fröken Alma Hedins bok om sin broder Sven skulle utkomma samtidigt med "Strindbergs systrar berätta om barn-domshemmet och om broder August". Att märkliga personligheters systrar skriva om sina bröder är ju dock icke alldeles ovanligt.

Men huru olika äro icke dessa två nu utkomna arbeten. Och huru olikartade äro icke de sålunda litterärt behandlade bröderna! Den ena ett söndagsbarn, en Alladin i vars turban orangerna utan uppehåll fallit ned, den andra en mörk och dyster personlighet, mot vilken livet sällan smålett, och vars hela odysseé var ett gatlopp genom hat, missförstånd, ringaktning och motstånd.

Boken om Bror Sven blir därför närmast ett festprotokoll, ett referat av vunna segrar och utmärkelser, späckt med smickrande och erkännssamma uttalanden av berömda personligheter, boken om Bror August blir däremot till en halvt ursäktande försvarskrift, ett blygt försök att ställa så mycket som möjligt till rätta, vänligt och gott som tvenne vid sin underlige broder innerst djupt fästade, varmhjärtade systrar förmå det.

Vad som i boken innebär det för Strindbergsforskningen viktigaste och ovedersägligen mest behöfliga bidraget är den skildring, som de båda systrarna gemensamt utarbetat till belysning av Bror Augusts och deras eget barn-domshem. Den föreställning därav som huvudsakligen hittills stått oss till buds, nämligen genom "Tjänstekvinnans son" synes i betydande grad hava varit ensidigt färgad. På samma gång som emellertid en, av allt att döma, fullt vederhäftig bild av detta hem nu blivit framlagd, framgår likväl med full tydlighet, varför Strindberg kunnat komma att känna sin barndom så plågsam och förhatlig att han långt senare som vuxen man icke kun-

Strindberg som gymnasist.

En av de värdefullaste Strindbergsbio-grafier som utgivits presenteras här av en författare som själv personligen och i korrespondens haft tillfälle att lära känna den store författaren.

nat tänka därpå utan förbittring. Och för Strindberg var vägen från tanke till det nedskrivna ordet sällsamt kort.

Strindbergs far var av allt som framgår en högst aktningvärd man av gamla stammen med regelbundna vanor, men utan tvivel ett stycke av despot. Hans mor tycks ha varit en stilla, mild och religiöst anlagd kvinna. Tyvärr dog hon då August var tretton år, och det förefaller, som hade detta dödsfall blivit en vändpunkt i hans liv. Med all sannolikhet kan man från det året (1862) räkna uppblodsandet av den bitterhet, den ensamhetskänsla och kanske också det hänfulla trots som skulle bli en grundton i hans psyke.

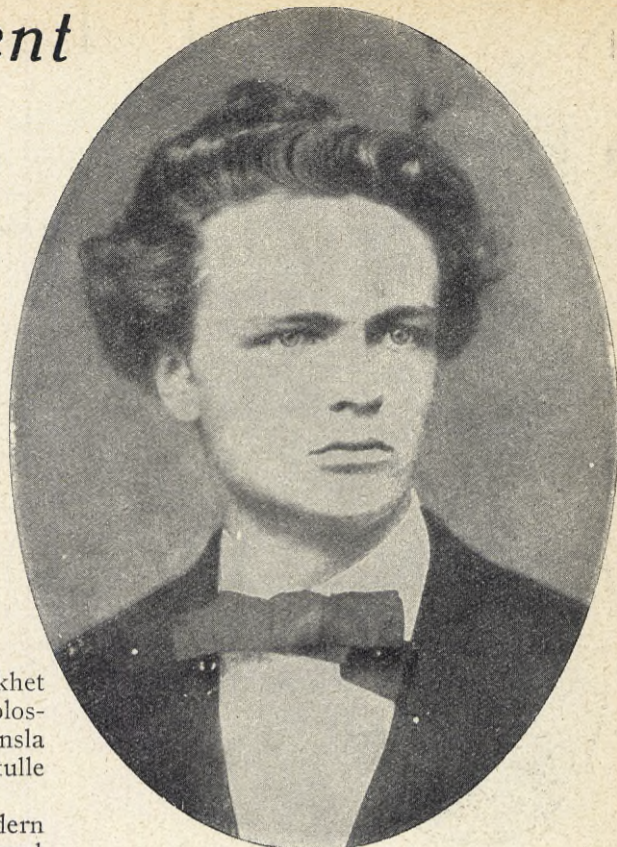
Att icke långt efter detta dödsfall fadern skulle komma att gifta om sig och det med den tjänarinna som, då maken var sjuk, tju-guettårig anställd i det Strindbergska hemmet, var, som man lätt kan förstå ägnat att redan från början ställa den överkänslige sonen i harnesk. Visserligen söka de båda systrarna i sin bok med lena händer vidröra hennes minne, men säkert är att hon icke varit vuxen sitt förvisso föga avundsvärda kall att bli styvmor till en gosse, vars nerver voro onaturligt känsliga och vars hjärnas förmåga att upptaga intryck en gång skulle komma att väcka världens förundran.

Se här vad systrarna skriva om styvmornen: "I och med fars nya giftermål inträdde i mångt och mycket en stor förändring i vårt hem. Det var nog ej så lätt för vår unga styvmor att sätta sig i respekt och leda sina många styvbarns uppfostran. Särskilt bror August började genast hysa avoghet och mistro mot henne, när hon sökte fatta tyglarna i hemmet, vilket för honom kändes mer än vanligt tryckande. Vi barn fingo även instinktivt den känslan att vägen till vår faders hjärta blivit så gott som avskuren.

Ehuru ung och oerfaren skötte hon dock vårt hem både med ordning och omtanke, fastän den sparsamhet hon därvid lade i dagen gick i vårt tycke litet för långt. Strängt religiös med dragning åt pietism samt ytterst nogräknad ismäsaker, hade hon med sitt stela sätt svårt att vinna barnens förtroende."

De Strindbergska systrarnas lilla bok innebär ett viktigt bidrag till den materialsamling som så småningom hopar sig av Strindbergs-erindringer och som en gång, samarbetad, av en framtidens psykolog skall kunna bilda en möjligast fullständig monografi över denna egenartade i styrka och svaghet, i människokärlek och människohat, så från vanliga dödliga avvikande människa, vars ytterst sammansatta psyke ännu under århundraden skall locka eftervärlden till studier.

Och i detta hänseende erbjuder systrarna Strindbergs bok ett särskilt värdefullt material även genom sitt bidrag till Strindbergs ikonografi. Autentiska Strindbergsfotografier finnas lyckligtvis i ett nästan överväldigande antal, men bilderna av den unge Strindberg ha hittills varit föga kända. Denna brist har nu

Den unge författaren till "Mäster Olof".

genom systrarnas bok på ett för Strindbergsforskaren i hög grad glädjande sätt avhjälpes. Här meddelas nämligen bland annat flere bilder från Strindbergs gosse- och ynglingsår. För den som ofta haft tillfälle att studera den medelålders och åldrade Strindbergs oerhört karaktäristiska huvud, verka de högeligen främmande. Hos den Strindberg, som hans vänner minnas, var ansiktets nedre del, räknat från ögonens linje förvånande liten. Det föreföll nästan som hade ansiktet i övervägande grad bara bestått av panna, men vilken panna! Ett arkitekturverk av ädlaste form och överväldigande proportioner! Men på den unge Strindbergs porträtt märkes icke denna egendomlighet. Särskilt på en bild av honom som gymnasist ser man framför sig en helt vanlig pojke, med tämligen bistert utseende men i övrigt en ganska vardaglig typ. Vem skulle väl kunnat ana att denna obetydliga gymnasistfysionomi inom ett fåtal år skulle utveckla sig till det av snille sprakande huvud som tillhörde den unge författaren till "Mäster Olof"? Jag känner intet porträtt av någon ung skald, ens ur världslitteraturen, kring vars huvud så tydligt förnimmes brakets av örnevingar. Att Strindbergs panna, där tankar så intensivt och så oavlatligt brottades, under åren skulle ha vuxit, förefaller mig knappast märkvärdigare än att grovsmedens hand, yrkesjägarens öga eller brevbärarens fot under årens lopp förändras så till form som storlek.

Strindberg, vilken, hur grov och aggressiv han än stundom kan förefalla, i själva verket inom sig rymde ett barn, som fåfängt sträckte sina armar efter ömhet och förståelse, blev vid unga år moderlös och bitter, bolmört och brännässla växte upp, där kanske annars vuxit andra blommor. "Det är synd om människorna", har Strindberg själv en gång yttrat och ingen som närmare känner hans levnadsöde kan underlåta att tänka hur det under andra förhållanden skulle kunnat gestalta sig.

Biskra i dec. 1926.

BIRGER MÖRNER.

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

Annie Åkerhielm.

Vera von Kraemer.

Eva Fröberg.

1927, Iduns jubileumsår, tillför Iduns läsekrets icke blott den jubileumsskrift som förut omnämnts utan också ett antal nya medarbetare som skola göra tidningens innehåll än mera värdefullt och gediget och som tydligast visa tidningens strävan att hålla Idun på den höga kulturella nivå som alltid varit ett av dess främsta kännetecken. Vi ha nämligen glädjen meddela att under det år som stundar har Idun att påräkna bidrag av Julia Svedelius, Annie Åkerhielm, Elsa Mirza Riza Khan, Eva Fröberg, Brita Juhlin-Dannfelt, Vera von Kraemer, Poul Bjerre, Tor Hedberg och Hasse Zetterström. Samtliga dessa komma då och då att bli synliga i Iduns spalter. Annie Åkerhielm skriver såsom på an. ställe meddelas en roman som följetong i Idun för vars publik detta är en kärkommen under rättelse då Annie Åkerhielm sedan länge åtnjuter läsekretsens bevägenhet alltsedan hon första gången erövrade priset i Iduns romanpristävlan. Julia Svedelius tarvar icke presentation lika litet som fru Brita Juhlin-Dannfelt, bägge två erfarna och insiktsfulla damer vars medarbetarskap vi hälsa med största tillfredsställelse. Detsamma kan sä-

Tor Hedberg.

Poul Bjerre.

Hasse Zetterström.

gas om den persiske ministern Mirza Riza Kahns maka som under sitt ursprungliga namn Elsa Lindberg är välkänd för svensk publik som författarinna och fröken Eva Fröberg, mångårig sekreterare i Sverige-Amerikastiftelsen och känd för både sin författarverksamhet och sina sociala intressen. Vera von Kraemer, som redan detta års senare del medarbetat i Idun, fortsätter nästa år sina uppskattade kåserier.

Till detta kvinnliga galleri av medarbetare komma så tre framstående manliga skribenter nämligen författaren, intendenten Tor Hedberg som fortsätter sina i Idun förut publicerade levnadsminnen, den kända psykiatikern d:r Poul Bjerre som helt säkert kommer att bli en av våra mest studerade och — last but not least — redaktören Hasse Zetterström vars penna i Iduns spalter kommer att syssla med ämnen som speciellt kunna intressera damerna, kanske i något raljant ton, såsom man ju kan vänta av denna framstående satiriker, men med det allvar i skämtet som utmärker den borne humoristen.

Allt som allt: ett förnämligt medarbetargalleri i Idun 1927.

Julia Svedelius.

Elsa Mirza Riza Khan.

Brita Juhlin-Dannfelt.

JAG TÅLET INTE! OM KONSTEN ATT LJUGA

NI VET, ATT SOM BARN FÅR man lära sig att man ljuger icke. Lögn är barndomens stora spöke. Det är nu sant, att många föräldrar provocera fram lögn genom sitt sätt att antingen föra ett disproportionerligt oväsen över den sanning, som kommer i dagen eller genom oresonligt hårda straff. Men det hindrar inte, att lögnen är ful och att för alla barn den överträdelsen, den att tala något annat än sanningen, är den värsta, den som de själva finna mest skrämmande.

Det blir sedan en förbluffande upptäckt man gör, då man börjar bli fri från uppväxtårens tvång och börjar kunna bedöma sig själv och sin omgivning, att människor narras.

De göra det mer och mindre och mer och mindre skickligt. Somliga göra det väl. Kanske det är en lynnssak, en oförmåga av anpassning, av förståelse, men en människa som ljuger skickligt är för mig nästan en död, en som man icke räknar med. När allt väl går upp för en, att det man trott var osanning.

Det kan ljugas på så olika sätt. Antingen som i skämttidningarna, där toffelhjälten hittar på fantastiska saker att servera sin naturligtvis ragata, då han kommer hem. (Jag kan inte finna det minsta nöje ens i den formen av skämt.) Det kan ljugas fantastiskt och det kan ljugas habilt. Det fantastiska har fog

Är lögnen så förkastlig frågar författarinnan här i några intresseväckande reflektioner.

för sig — det är nämligen en tankelek för den som ljuger. Han avser icke att föra dig bakom ljuset så mycket som han vill roa sig själv och se prov på sin egen suggestionsförmåga.

En sådan man har jag känt. Han är begåvad, en undantagsmänniska, kvick och går sina egna vägar. Han kan företa sig vad som helst. Han har haft vandrareår i Tyskland i sin ungdom, där det hände honom mycket. Av det har han berättat en del. Och först flera år senare har jag plötsligt förstått — i det att saken preparerats färdig i mitt undermedvetna jag — att historien om hur en artistkamrat bett honom taga hand om en låda oljefärgstuber och det var sprängstoff i tuberna, som skulle över ryska gränsen, var lögn från början till slut. Men felet med en så briljant berättad historia, som skulle ge pengar, om den skrivits, var att jag skulle tro den, med andra ord, att man hölls för naiv, då den berättades för en som en allvarlig upplevelse.

Och frågan blir då: när man avskyr ett sådant ljugande, blir skrämnd för det så att det sträcker sig till inknapphet mot berättaren, är det då idel sårad fåfänga, som ligger bak-

om? Eller är lögnen i och för sig så absolut förkastlig, som man vill ha den till?

Att det finns fall, då osanningen är en ren barmhärtighet är utom allt tvivel. Victor Hugo har en gång för alla givit oss exemplet på en sådan lögn, episoden då han i "Samhällets olycksbarn" låter en nunna, hela ortens helgon, säga en osanning i ansiktet på polismannen Javis för att skydda Jean Valjean. Jag läste den berättelsen i fjortonårsåldern och den står som eldskrift för mig, en lärdom för livet, så som vi alltid få våra bästa lärdomar ur de bästa böckerna.

Är det av fariseiska skäl som man har så svårt att finna sig tillrätta med lögnen? Den som kan konsten känner säkert intet ogillande, utan bara ett muntert överseende. Själva kan jag inte konsten. Jag duger illa till det, det syns genast. En gång i början av min journalistbana hade jag rätt att vara anonym i ett obetydligt diskussionsinlägg, sanningen att säga var hela debatten fabricerad på redaktionen för att väcka läsarnas intresse och min anonymitet bland kamraterna skedde på order av min chef. Sådant praktiserar inte nu, nu är allmänheten van att taga del i sin tidning. En kamrat frågade mig: "Har du skrivit detta?" Jag svarade blankt nej. Någon månad

(Forts. sid. 1374.)

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

**A
D
A**

Spegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkök torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillråda vi Köp — "ADA".

"V Å R A N K R O N P R I N S"

TVÅ FURSTEMINNEN SKILDRADE FÖR IDUN.

När kronprinsen serverade skolpojkar.

Det var en dag i maj under ett av skol-idrottsrörelsens genombrottsår. Vår nuvarande kronprins uppehöll sig för några dagar på den plats, som åtminstone fordom var honom kärast, för att övervaka förberedelserna för sommarvistelsen. Den moderna uppfattningen om skolgymnastikens, lekens och idrottens mål och medel hade att kämpa med många fördomar och därför föll det sig så naturligt att bedja den svenska idrottsrörelsens beskyddare om hjälp. En terränglöpning skulle anordnas för 300 småpojkar och om kronprinsen bara ville för en aldrig så liten stund åse löpningen, skulle förvisso all kritik mot densamma utebli. Jo, så gärna! Terränglöpningen började kl. 8 på morgonen och fortgick under nära 3 timmar. Men från början till slut följde kronprinsen löpningen med tydligt intresse. "Tänk, att han brydde sig om oss", sade efteråt en av pojkarna. Omedvetet angav pojken anledningen till kronprinsens stora popularitet.

På kvällen samma dag skulle pojkarna få tacka för kronprinsens välvilja genom att giva en liten improviserad gymnastikuppvisning på en gräsmatta utanför det kungliga lustslottet. Fylld av iver blev en liten samling utvalda

Till Iduns serie av Fursteminnen ha två trevliga skildringar av kronprinsen inkommit, som visa hur han med sin flärdlöshet och kamratlighet överallt vinner sympati.

gymnaster fram på planen och genomgick sitt program. Åh, vad där arbetades! — Efter uppvisningen kom en överraskning, som öppnade alla pojkarnas hjärtan på vid gavel: kronprinsen bjöd på saft och vatten! Pojkarna kommo snart i kläderna för att samlas kring ett på planen framsatt långbord. Men, vad nu? Kronprinsen gav ett tecken och betjänterna gingo sin väg! Kronprinsen serverade istället själv saften. . . .

På hemvägen voro pojkarna så förunderligt tystlåtna. Endast ett yttrande vann anklång: "Han var precis som en vanlig människa." De orden fastslog kronprinsens plats i 30 unga pojkhjärtan. Han bor där fortfarande!

Gymn.

Kronprinsen inspekterar.

I början av oktober 1912 sammandrogos trupper från södra och mellersta Sverige för att mötas å den på krigsminnen rika gamla Falan i Västergötland. Ännu i dag ser man hål efter kulor i den södra dörren till Falköpings kyrka. Dessa märken äro, enligt sägnen, minnen från de strider, som utkämpades, mellan konung Albrechts tyska och drottning Margaretas svenska härar, söder om Falköping år 1389. I kärmarken utanför staden har man funnit många kanonkulor.

I Falköping var högkvarteret förlagt. Den lilla staden, som eljest i vardagslag är så tyst och stilla hade nu fått en mycket krigisk prägel. Konungen förde själv högsta befälet över trupperna. Kronprinsen var också med.

Trupperna förlades litet varstades i gårdarna. I en tämligen ensam belägen bondgård, å västra slutningen av Mösseberg, inkvarterades Karlsborgs ingenjörkår. Officerarna togo i anspråk manbyggnaden, manskapet inlogerades i en lada. Över ett dygn fick

man vänta på order om uppbrott, striden hade nämligen ännu ej börjat. Tiden blev lång och man sökte fördriva stunderna så gott man kunde. Man drack kaffe så länge sådant stod att få köpa. Åtskilliga flaskor hade även kommit fram för att med sitt innehåll friska upp humöret. Det var ganska muntert då vakten ropar: "Kronprinsen kommer!" Om en bomb hade slagit ned kunde det ej blivit värre brådska. Ut med kaffekoppar, buteljerna försvunno bakom salssoffan och man fick i största hast i ordning därinne. Strax därefter inträdde kronprinsen. Det blev en rond genom byggnaden, men kronprinsen nöjde sig icke med att bese befälets bostadsförhållanden, han ville även erfaras om man tillräckligt aktgivit på manskapets bästa. I denna avsikt fortsatte han över gården bort till stenvuren och över slätten samt vidare till ladan.

Att kronprinsen ej ansåg vara tillräckligt genom förfrågningar göra sig underrättad om manskapets inkvartering, utan själv ville förvärva sig kännedom därom gjorde ett glädjande intryck på alla. Landets tronföljare hade i bygden vunnit en sympati, som säkert skall bevaras i kär hägkomst hos bygdens befolkning. E. D.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Tio års förtrolighet och sedan adjö?

En som känner sig förskjutet väddar här till sina medsystrar för att få ett gott råd i en rätt så brydsam belägenhet.

Vill någon erfaren människa ge mig ett råd. Jag har en vän och kamrat, som jag umgåtts förtroligt med i tio år under den tysta förutsättningen att våra öden skulle för all framtid länkas samman. Han har dock icke någon gång lovat mig äktenskap. Nu vill han draga sig ifrån mig och skall troligen förlova sig till jul. Jag kan emellertid icke finna mig i detta hårda öde, att en annan kvinna skall tränga sig emellan oss. Dock, mannen är ju fortfarande mäktig. Skall jag tuga och tåligt lida, ehuru mitt liv är förspilt, — jag är i slutet av trettio åren, — eller skall jag låta "henne" veta förhållandet och om hon är rättvis skall hon draga sig tillbaka. Jag bör nämna att även min existens står på spel. Jag kan nämligen inte stanna kvar på min plats om jag låter allt ha sin gång.

Fridlös.

Bör man som gift kväva sin personlighet?

Prästfrun, som inte var riktigt nöjd med

det stränga prästgårdslivet, får inte mycket medhåll av Signel Berm, som svarar:

Kära lilla prästfru!

Då Ni gifte Er, visste Ni väl, att en präst intager en särställning i samhället och att hans fru gör sammaledes. Han och hon skola utgöra ett föredöme i rättskaffenhet ochandel och enkelhet i seder och bruk. En kvinna som gifter sig med en präst får alltid vara beredd på att avstå från en del världsliga och flärdfulla s. k. förmåner, som andra syndiga människor tillåta sig. I synnerhet då man är bosatt på landet. För en prästfru på landet att klä sig efter modejournal från Paris är naturligtvis anstötligt, t. o. m. om det skulle ske med moderation. Att utbyta sin enkla svarta sidenklädning mot en i grella färger och i modernaste snitt hällen klänning

vore naturligtvis mycket oförsiktigt gjort. Ty föredömet är viktigt för en prästfru. Även en svart sidenklädning med lång ärm kan uppbäras med förtjusande grace och behåller alltid sin värdighet, hur evig den än blir. En prästfru bör i enlighet med sin makes önskan sluta att studera Parismodejournalen.

Vad nöjena angår, så får Ni väl vara belåten, som får göra en Stockholmsresa per år och då får besöka både Operan och andra teatrar med allvarliga och uppfostrande program. Inte skulle Ni väl vara tillfreds med att gå på Grönlunds tivoli? Även många prästfruar i Stockholm gå ej annat än på Operan och känna sig lyckliga över att det finns något ställe, där en prästfru kan visa sig utan att vara ett mindre gott föredöme för sina församlingsbor.

Jag menar nu inte, att en prästfru skall avstå från alla livets njutningar, men hon får dock tänka på, att mångas ögon äro riktade på henne. Ett föredöme, betraktat som sådant, och som skall verka i god riktning, får alltid offra något. Ni vill ju stå vid Er mans sida och vara hans hjälp. Avstå då från parisermodeller och tivelaktiga nöjen i Stockholm. För kärlekens skull kan man avstå från en mängd saker, som förgylla tillvaron.

Signel Berm.

Glöm inte

att prenumerera på Idun!

En verklig njutningsdryck får Ni av

Kobbs Zaryana Thé

(uttalas: SARJANA)

Erhålles överallt i originalförpackningar à 75 öre, Kr. 1.75, 3.50, 6.75 o. s. v.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

CHARLOTTE CLAËSSON.
Fru, Bollebygd. Änka efter kyrkoherden J. G. Claësson. 80 år den 25 december.

AUGUSTA NEIJBER.
F. Moll, Stockholm. Änka efter stadsmäklaren och bankofullmäktigen Magnus Neijber. 80 år den 25 november.

MARIA MALMGREN.
F. Örtenblad, Nynäs, Lästinge. Änka efter förvaltaren Carl F. Malmgren. 75 år den 27 december.

EMMA HANSSON.
Fru, Laholm. Maka till apotekaren Ferdinand Hansson. 70 år den 17 december.

WENDELA SUNDELL.
F. Salvén, Östra Eneby, Norrköping. Maka till kontraktsprosten Carl R. Sundell. 70 år den 27 december.

SELMA LUNDBERG.
Fröken, Askersund. F. d. säng- och musiklektioner vid ett flertal flickläroverk och seminarier i Malmö o. Lund. 65 år den 26 december.

ELISABETH CORNELIUS.
F. Svedelius, Falun. Maka till borgmästaren Johan Cornelius. 60 år den 27 december.

DAVIDA AFZELIUS-BOHLIN.
F. Larson, Stockholm. Konserterångerska. Änka efter musikdirektören Carl Bohlin. 60 år den 30 december.

GERDA SCHULTZ.
F. Bruzelius, Karlskrona. Maka till borgmästaren Henning Schultz. 60 år den 30 december.

EVA LEVIN.
Fröken, Södertälje. Lärarinna. Dotter till hovpredikanten, fil. d:r C. H. Levin och hans maka, f. Sjöstrand. 55 år den 27 december.

EBBA REUTERSKIÖLD.
Fröken, Gävle. Skattmäst. hos Gävleborgs läns hushålls-sällsk. Dotter till överste K. R. F. Reuterskiöld och hans maka, f. Elfstrand. 55 år den 30 december.

MIA SVENSON.
F. Wolf, Boden. Styr.-led. i Röda Korsets lokalsk., Arbetsstugan, Rädda Barnen m. m. Maka till handl. C. Svenson. 50 år den 17 december.

ANNA BARNEKOW.
Fröken, Sinclairsholm. Dotter till kommandören, frih. E. C. A. Barnekow och hans maka, f. frih. Gyllenkrok. 50 år den 25 december.

DAGMAR BERGSTEN.
F. Weinberg, Stockholm. Maka till österrikiske generalkonsuln i Stockholm Karl Bergsten. 50 år den 25 december.

SOFIA LINDSTRÖM.
F. Nilsson, Vätö. Maka till kyrkoherden i Vätö, hovpredikanten A. H. Lindström. 50 år den 28 december.

ANNA DOROTHEA EDSTRÖM.
Fröken, Stockholm. Har i efterlämnat testamente donerat 200,000 kr. till en pensionsfond för äldre, företrädesvis ogifta damer.

AUGUSTA NYMAN †.
F. Gyllström, Karlstad. Änka efter banktjänstemannen Carl Nyman. * 1840, † den 28 november.

CHARLOTTE EKBERG †.
F. Warolén, Hjo. Änka efter kyrkoherden i Kyrkefalla J. Ekberg. * 1848, † den 1 december.

ELISE KARLBERG †.
F. Hjertström, Forshem. Maka till kyrkoherde emeritus P. Karlberg. * 1855, † den 30 november.

ANNA-LISA GULLSTRAND †.
F. Jacobsson, Hököpinge. Änka efter folkskolläraren och kommunalordf. L. Gullstrand. * 1855, † den 18 november.

RUMFORD

Alltid lyckade, väljasta bakverk — inga ingredienser fördärvade — om Ni använder RUMFORD, det hälsosamma bakpulvret.

J U L K L A P P S K R O N A N

AV ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

DE FLESTA HEM HA KÄNNING av julen. Inte endast som barnahelg utan också som en traditionernas upprätthållande kraft. Gammalt folk återupplever sina egna minnen och erinrar sig berättelsen om jular före deras tid. Och sådan är julen, att den blåser en levande anda i allt skrinlagt och fornt.

Revisor Bo Björn och hans hustru Eva hade varken något stort eller rikt hem, men glädjen trivdes där och lyckan tittade ej sällan in. Två björnungar höllo just på att växa till. Stig och Malte.

Stig hade på hösten kommit in i elementarskolans första klass. Mössan med silverranden och kokarden skilde honom från Malte i yttre måtto. Invändigt voro de så olika som mörker och ljus.

Tidigt på morgonen dagen före julafton vaknade pojkarne i det angenäma medvetande, att de skulle gå med far till torget, där en granskog under de sista veckorna fröjdade stadsborna med sin täta, kåddoftande grönska. Den hade glesnat något så här nära inpå helgen, men revisorn njöt i alla fall av föreställningen om verklig granskog. Hans kärlek till naturen måtte berott på något arv, ty han var en infödd rännstensunge.

»Varför köper dom svarta fruarna di minsta granarna», frågade Malte med sin mjuka läspning. Han såg upp med blå ögon utan grund. De blottade botten av hans sorglösa tjuvpojksjäl.

»De har nog en grav ute på kyrkogården, som de ska sätta en julgran på. En liten flicka eller gosse har dött för dem. De minns, hur förtjust hon eller han brukade vara över julgranen, och därför får barnet sin gran alltjämt», förklarade revisorn.

En vacker och rörande julhistoria om en liten präktig pojkes juklappskrona.

Orden stannade knappast så länge som de yttrades i Maltes rörliga sinne. Han hörde till de outtröttliga frågarne, som strax glömma svaren. Men söt var han. Ett fågelkvitter, alltid i dur.

Stig gick tyst. Ingen visste, vad som slog rot inom honom av det tillfälligt uttalade. Hans tankar arbeta långt under ytan, och föräldrarna blevo ibland otåliga över hans fåordighet. Han överraskade dem också med sina tungsinta, bekymrade iakttagelser av varje missljud i hemmet. Ett vredesutbrott kunde göra honom alldeles förtvivlad, och hände det, att far eller mor gått ut och han ej visste vart, eller när de skulle komma hem, kröp han undan i en vrå, snyftande och skakande av oro.

Malte däremot ägnade aldrig en tanke åt något tråkigt. Han lekte med sin dag som med en god vän; en hundvalp, full av upptåg var tiden för honom.

Bo Björn nedlade ett sakrikt intresse i inköpanDET av helgens levande symbol, han kände på barren och provade grenarnas bärighet. Malte sprang omkring och lekte kurra gömma bland grandungarna. När hans muntra »titt ut» klingade, vände till och med vresiga farbröder på huvudet och ett leende glimtade till i strama ansikten.

Stig höll sig tätt intill far. Han hade en rynka mellan ögonbrynen i anledning av stundens vikt. Det var väl också något till ansvar, som lades på en, när far frågade:

»Tycker du, vi ska ta den här, Stig?»

Pojken hukade sig ner och tittade på stammen, sträckte sedan hals och kikade mot toppen. Sneglade på fars ansikte för att utläsa omdömet, men blev ändå inte färdig med svaret, ty det kunde hända,

att far skojade med honom, och att både far och grangubben skulle gapskratta åt honom.

Så kom Malte farande. Högg tag i en risig och skranglig gran och sjöng:

»Den tar vi, den tar vi,
den blir så bra,
trallalala.»

Å, vad de skrattade åt honom, och han skrattade med. Stigs allvarliga ögon blevo stora och runda av förvåning. Malte blev varken arg eller ledsen!

Äntligen hade revisorn valt och han suckade lätt. Skulle han vara ärlig, utgjorde stunden i granskogen hans käraste helgfröjd. Hans egna barndomsjular hade störts av moderns stränghet och faderns oresonliga häftighet. Om något gått honom emot på kontoret, följde detta som en jäsande massa med hem, där det flödade ut över barnen, särskilt över Bo. Han undrade över, att han blivit en fullt normal människa efter alla de rungande örfilarna. Men nu var han som andra, tänkte han. Hans rivna, illa tilltygade pojksinne hade fått ny hud.

En stor och två små karlar buro hem granen. Visst inga bakgator, utan där segertåget syntes bäst. Det var en högtid för sig att bära jul till hus.

»Tack ska ni ha för hjälpen, pysar», sa far, när de placerat sin börda i hallen, där mor genast hälsade hedersgästen välkommen. Hon kom från köket, röd och tindrande. Allt lyckades för henne. Småbrödsbak, pepparkaksfolk, kolakarameller. Hon kysste Malte, klappade Stig på huvudet och nickade åt mannen. Famnade så alla tre med sin glada blick. Sorgen

(Forts. sid. 1375.)

Lördagen den 20 november sammanvigdes på Grand Hotell Royal i Stockholm tjänstemannen i Skandinaviska banken Ragnar Sivers och fröken Margareta Lindqvist, dotter till direktören F. W. Lindqvist och hans framlidna maka i första gifftet, född Dahlborg. (Foto: Lamm.)

I Oscarskyrkan i Stockholm sammanvigdes tisdagen den 14 december civilingenjören Ivar Lundbäck, Mackmyra, och fröken Milci Hesse, dotter till grosshandlaren Henning Hesse och hans maka, född Wiklander. (Foto: Lamm.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Se din Konung kommer till dig, rättfärdig och segerrik är Han. Sakarja 9: 9.

Och på Hans rike skall ingen ände vara. Lukas 1: 33.

Han skall frälsa sitt folk från deras synder. Matteus 1: 21.

Och i ingen annan finnes frälsning. Apost. 4: 12.

I dag har en Frälsare blivit född åt eder. Lukas 2: 11.

Låt oss nu gå — och se det som har skett och som Herren har kungjort för oss. Lukas 2: 15.

Mina ögon hava sett din frälsning, vilken du har berett till att skådas av alla folk. Lukas 2: 30.

Julen nu åter är inne
Samla oss Jesus kring dig
Helga vårt hjärta och sinne
Och till din boning oss vig!
Led oss till krubban den kära,
Där vi dig finna förvisst;
Lär oss vår lovsång dig bära
Om än i svaghet och brist.

Det är Fruksalt SANITOS **SANITOS**

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

P Å B I O I J U L

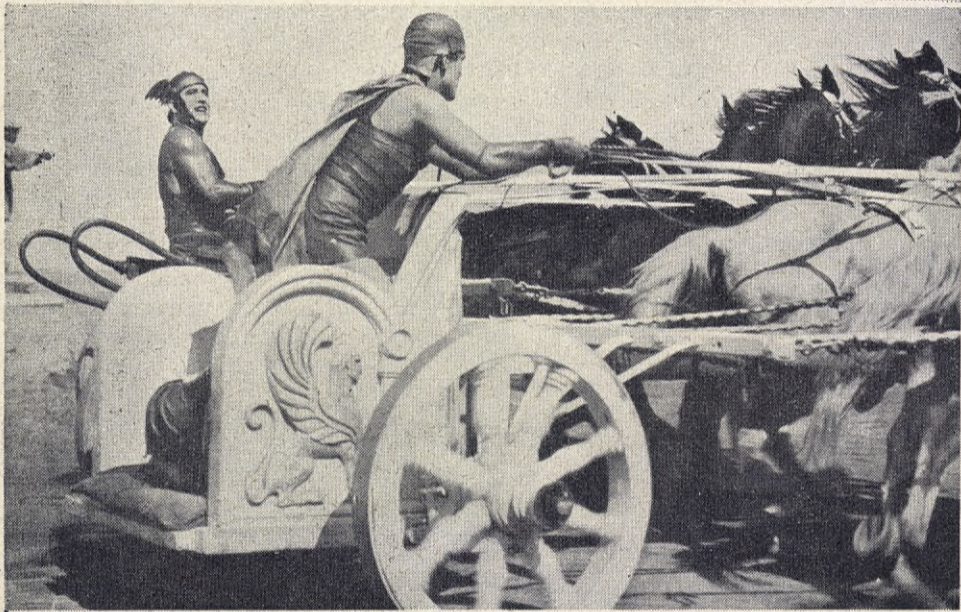
DE NYA STORFILMerna.

Mimi och Rodolphe, som spelas av den nye filmidolen John Gilbert, på en idyllisk utfärd i sin kärleks första dagar.

Åmandag jul är den stora premiärdagen för landets biografier och i år presenteras inte mindre än fyra storfilmer, bland dem en svensk, "Flickorna Gyurkovicz" förut omnämnd i Idun. Vidare blir det "Bohème" och "Ben Hur", amerikanska nyheter o. "Don Quijote" med Fyrtornet och Släpvagnen.

Lilian Gish är den söttaste och mest poetiska lilla Mimi i »Bohème».

Den stora kapploppningen i cirkus — en vacker detaljbild ur den stora amerikanska filmen Ben Hur, efter Lew Wallaces roman med samma namn, som det tagit flera år att inspela, dels i Italien, dels i Kalifornien.

Fyrtornets och Släpvagnens senaste filmbravad är inspelandet av »Don Quijote». Fyrtornet gör »riddaren av den sorgliga skepnaden» och Släpvagnen är en illusorisk Sancho Panza.

Marcel och Rodolphe i sin ateljé.

J U L E N Ä R H Ä R

JULMARKNAD I STOCKHOLM.

Huvudstaden har kanske aldrig haft en ståtligare julmarknad än i år — några bilder från gator och varuhus ses här.

I N. K. har kung Bore gjort sitt intåg och regerar från sin isgrotta julmarknaden.

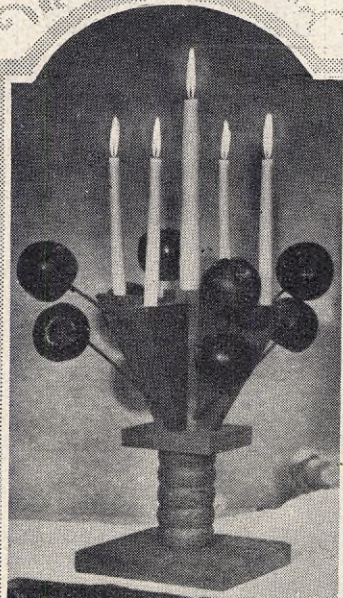
Julmarknadsekläreringen på Stockholms gator är i år praktfullare än någonsin. Här en bild från Biblioteksgatan.

Stortorget's julmarknad är som vanligt hemtrevlig och gemyttlig.

Ett bastant rött julljus. Nyhet från Vackrare Vardagsvara.

En originell julstake av trä med pinnar för äpplen. Från Vackrare Vardagsvara.

Regeringsgatan lockar med en utmärkt lyckad eklärering.

Västerlånggatan's julmarknadsport gör en värdig entré till Gamla stan.

Ni är vacker

Ni vet det med Er, ty hudens matta vithet och sammetslena mjukhet och den fräscha, ungdomliga hyn skaffa Er överallt beundrare. Men Ni vet också, att det är

Faréna-Crêmen

— den milda, välgörande skönhetscrêmen som gjort Er till vad Ni är: ett levande exempel på strålande ungdomsfärgning.

Gahns
Upsala

kungl. Hovleverantör.

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande pension från

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN I SVERIGE

Grundad 1784.

Vinst tillfaller de försäkrade i form av årlig tillväxt under insättarens livstid å den blivande pensionen. Denna tillväxt uppgår för närvarande till 7,5 % å det betingade pensionsbeloppet. En betingad pension å t. ex. 1.000 kronor tillväxer således f. n. med 75 kr. om året. Prospekt portofritt på begäran.

STORKYRKOBRIKEN 11. STOCKHOLM.
Tel. N. 60 00. Tel. N. 10 00.

MUGNIER

(uttalas Mynjé)

Apéritif, särdeles *välsmakande, stärkande och stimulerande*. Rekommenderas av läkare vid kraftnedsättning och konvalescens. Ett glas avkyllt före måltiderna föredras av damer framför genever och är ett suveränt medel att öka såväl matlusten som den rätta livsenergin. Denna apéritif är tack vare sina farmaceutiska egenskaper lika aptitgivande och stimulerande som akvavit, cognac eller whisky. Erhålles genom alla systembolag i landet, t. v. utan inskränkning av övrig spirituosattilldelning.

Pris kr. 4.50 pr liter.

9 diplomes d'honneur

56 guld- och silvermedaljer.

Praktiska

Nyheter!

SLOTTSSENAP

på hushållsglas i 3 storlekar.

KUNGS-ÄTTIKA

KUNGS-VINÄTTIKA

på karaffer.

Äro marknads förnämsta fabriker.

Guldmedalj 1924.

A.B. UPSALA ÄTTIKSFABRIK

Barnens parad.

(Forts. fr. sid. 1363.)

scenen införes vi i Tusen och En natts mysterier. Om torsdagen — då barnen äro lediga på eftermiddagen från skolan — skall man övervara en dylik gratisföreställning. Det är ett egendomligt och rörande skådespel. Ett par tusen barn stå packade huvud vid huvud i hallen och runt gallerierna, de allra minsta, gärna fint krusade för tillfället, få taga plats på själva den breda trappan upp till härligheten, övervakade endast av en snäll chefsfarbror i svart bonjour och vit halsduk. Det är han som tar upp applåderna, och han som säger vad man skall svara Pelle Jöns på dennes dumma frågor. Och han tillåter barnen att skratta och skrika för fulla lungor — ja han uppmanar dem därtill!

När jag hör dessa jublande barnaröster i det överhettade varuhuset, där en del skrika därför att de andra göra det, ehuru de ej själva lyckas komma åt att skåda härligheten, är det svårt att ej få tårar i ögonen. Det är ofta det enda julnöje som består de franska barnen, medan hemma hur ljuvlig är icke julen för de små med alla roliga förberedelser: lackningen av paketen, versskrivandet, hemlighetsmakeriet. Och stöket och baket! Och så till sist julaftonen med den tända granen, som lyser så gott som i varje hem.

ANNA LEVERTIN.

I böckernas marginal.

(Forts. fr. sid. 1364.)

dem, klokt nog, icke rubb och stubb, utan led-sagade av, sammanbundna genom författarin-nans nutida reflektioner och förklaringar. Fru Malling har därvid tagit väl vara på det flick-typiska, tonårens självanalyserande, dess fis-kande "efter pärlor i ens eget inre", liksom dess oro och olust, eller läs här 17-åringens: — "Ack jag önskar — ja, jag vet knappt vad jag önskar! Allt tyckes mig så dunkelt och oklart. Vad är jag? Vad skall jag bli? Kan jag göra något för att bringa ljus i detta dunkel? Ack — jag lider så mycket av denna inre disharmoni" — det är igenkännliga suckar.

En ofta roande, stundom smått vemodigt rörande, därtill ganska värdefullt dokumen-tarisk helhetsbild har sålunda fogats samman. Vad man skulle önska vore måhända en ännu mer exakt inställning av hjältinnans bild i ti-den, vissa om än flyktiga utblickar över epo-ken i stort sett. Därav finnes blott föga. Men vi hoppas fru Malling fortsätter det påbör-jade verket och småningom berättar oss något om sitt inträde i de vuxnas värld, i "stora världen" och i litteraturen. Hon bör ha sett och hört en hel del.

Jag tål'et inte.

(Forts. fr. sid. 1368.)

efteråt kom saken på tal och hon sade: "Jag trodde dig ju." Och den känslan, att kunna konsten, var förnedrande. Jag hoppas än idag att hon trots allt *icke* trodde mig.

Är det så, att ljugandet, i det invecklade samhällsliv vi föra, är en olja i maskineriet och det hör en intelligent människa till att kunna skilja på, vad som är rätt och slätt så-dan olja och vad som är skadegörelse?

Lögner kan ofta vara ett skydd, ett värn mot närgångenhet, ett sätt att freda sig. Men nej — som sådan duger den inte! Då måste man ideligen ta till den, upprepa den, därför att man inte haft mod att freda sig på ärligt vis: "Kom inte hem till mig idag, jag är ur gängorna, jag vill vara ensam."

Eller är sanningssägandet ytterst ett sätt att förhäva sig, en hård lust att slå till?

M. ZADIGS Äkta Divinia

Tvål	Parfym
välgörande	säsongs
förskönar	finaste och
huden.	bästa.

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Klänningar, underkläder, garn, mattor

— allt blir bäst färgat med

HÄRFÄRGEN HÄRVAN

Färgmetoden — utan kokning — är den enklast tänkbara.

Begär färgkarta.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Klena Barn

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter. Emulgon innehåller — förutom fysiologiskt kontrollerad A-vitaminrik fiskolja — Phospho-Energon och Kalk, vilka ämnen på ett lyckligt sätt samverka och komplettera varandra. Emulgon ökar aptiten, stärker och utbildar muskler och benstomme.

För barn med ansträngande skolarbete är Emulgon ovärderligt. Det i Emulgon ingående Phospho-Energonet skärper såväl tankeförmåga som minne och återställer på ett naturligt sätt förbrukad energi.

Vid engelska sjukan och skrofler är Emulgon ett överträffat medel.

Emulgon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare.

EMULGON

Fås på alla apotek i orig. fl. å 200 och 1000 gr.

Dåsighet och Olust

är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruktalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdrivar den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna.

Fruktalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka *Fruktalt-Samarin*. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos Drog- o. Färghandlare m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

För barnens tillväxt

finnes ej säkrare medel än torskleverolja. Men den skall vara biologiskt kontrollerad så att Ni vet att Ni erhåller en vara som verkligen innehåller vitaminer.

VITASAN

kontrolleras ständigt biologiskt på sin vitaminaktivitet. I originalförpackning om 250 cc. å Kr. 2:25.

I Apotek o. Kemikalieaffärer.

Vitasan

Stockholms Nya Järnsängfabrik

rekommenderar sina tillverkningar av Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner, Comfortsoffor, Täckor, Kuddar säsonvarande de bästa i handeln förekommande. Kontor & Utställning: Norrlandsgatan 16, Stockholm. Telefoner: 7856, 12992. Norr 7181.

Vi tala om en bok, jag berömmar den, motparten säger: "Ja, den är mycket intressant." Sedan visar det sig att motparten avskyr boken, han har deklarerat sin ståndpunkt inför någon, som har samma mening. Är detta olja i umgängeslivets maskineri? Är det inte snarare ett sätt att visa den andra sitt uppenbara förakt?

Innerst tror jag, hur underligt det låter, att man måste söka besegra sin aversion mot osanningen, ty ens motvilja bottnar, när allt kommer omkring, endast i osäkerhet gent emot den människa som ljuger, står man fri emot den, kan man också ta lögnen med överseende. Men — jag tål'et inte.

VERA v. KRÆMER.

Julkappskronan.

(Forts. fr. sid. 1371.)

skämdes än så länge för att slå hennes fröjdebägare i kras. Hon hade fått den vid sin födelse av goda feer.

»Ni ska väl ha en slant för besväret, björnungar. Det blir att köpa julkappar för.»

Far tog fram två enkronor och räckte dem med en värdig gest till Stig och Malte. En krona kan ges så olika. Ska den betyda guld och gröna skogar, duger det inte att behandla den som en vanlig, odryg slant.

Stig bockade sig. Han hade blivit brännande röd, men vände sig fort bort.

Malte glömde att bocka sig. Han skrek till av förtjusning. Slog en kullerbytta, tappade kronan, som rullade under ett skåp och ropade, kiknande av skratt:

»Den springer, fast den inte har ben.»

Icke ens sekunds ångslan hyste han för att mista skatten. Den petades fram, och så ville Malte strax gå ut i stan och avverka den.

»Det gör vi, Stig, eller va?»

»Ja, det är bäst, ni går, medan det är ljusst», sa mor. »Lunchen står på bordet. Vi äter först och sedan kan ni ge er av.»

Malte talade under måltiden vitt och brett om allt han skulle köpa, satte sina små knubbiga nävar som en lur för munnen och viskade i fars öra, vad han tänkte köpa åt mor. Så fick mor förtroendet om vad far skulle få, och Stig hedrades med hemlighetsfulla blinkningar då och då.

»Nå, du då, Stig», sa mor, »vet du, vad du ska köpa?»

»Inte riktigt. Får jag inte gå med far över körgårn i dag, när far går till banken?»

»Jo, vi kan följas åt alla tre en bit.»

Det hörde till revisorns ouppklarade vana att ta den rätt betydliga omvägen över kyrkogården, när han gick till sin bank. Kyrkogården var icke längre begravningsplats, men de flesta gravarna vårdades väl. Bland de få försummade var en liten barngrav med ett lutat, murande kors på. Där brukade revisorn stanna. Han hade otaliga gånger läst den halvt utplånade inskriften på korset:

»ÅKE

I fyra år du glädje gav.
Du glömmes ej, fast lagd i grav.»

Också denna dag stodo han och pojkar-na ett par minuter vid den låga, snöhöljda kullen, ur vilken korsets svarta armar stucko upp naknare än någonsin.

»Sätter dom en sådan liten gran här också», frågade Stig.

»Nej, det tycks inte vara någon, som bryr sig om den här graven längre.»

»Dom skrivde, dom inte skulle glömma'n», log Malte ljusst, »dom höll inte

LEICHNER'S

Fett-Puder

Varje kvinna blir föryngrad genom användande av Leichner-puder. En ask Leichners puder på Edert toalettbord gör varje annat puder överflödigt. Leichners fettpuder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat puder icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners puder just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta puder borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppriskande och välgörande på huden.

LEICHNER

Parfymör

BERLIN, Schützenstrasse 31

Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fettpuder.

THERMOGÈNE-VADDEN

alstrar värme och motverkar ryggskott, reumatism, hosta, heshet etc.

Pr paket Kr. 1.25.

GEFLE MANUFABRIK AKTIEBOLAG STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket »SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

DON QUIJOTE

Fyrtornets
och

Släpvagnens

hittills största inspelning
— helt inspelad i Spanien
med den långa som riddaren
av den sorgliga skepnaden
och den lilla som den dumma
Sancho Panza

— ett verkligt
festligt julprogram.

PÅ S. F.-TEATRARNA

Köp

Gislaveds GALOSCHER!

I parti hos
Akt.-Bol. Nordisk Skoindustri,
Stockholm. B. T. 338 96.

Elektr. Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnsglas
eldfast glas

BÖHLMARKS
STOCKHOLM SÖ.
Högbergsgatan 19-25 Norrmalmstorg 4

Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda
GRÖNSAKSKONSERVER

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål
samt Ärtor i högfin kvalitet rekommenderas.

MARGARINPRISERNA

För nedanstående margarin-kvaliteter noteras nu följande
minutpriser:

Gräddmargarin Kr. 1: 80 pr kg.
Växtmargarin » 1: 50 » »
Smörblandat Margarin » 2: 00 » »

EXTRA KVALITETER:

Gräddmargarin, högsta märket Kr. 2: 20 pr kg.
Gräddmargarin, andra märket » 2: 00 » »
Växtmargarin, specialblandning ... » 1: 80 » »
Smörblandat Margarin » 2: 30 » »

Agra / Arboga Margarinfabrik / Eskilstuna Margarinfabrik
Mustad / Pellerin / Svea / Vandenbergh / Zenith

Prenumerera och annonsera i BORÅS TIDNING

med en upplaga av 11,000 exemplar
samt dess halv vecko- o. landsortsuppl.

WESTGÖTEN

med en upplaga av 12,000 exemplar
eller sammanlagd upplaga 23,000 ex.

De absolut dominerande tidningarna i den livliga
industristaden Borås och de burgna sju häraderna.

ord.» Hans tonfall var allt utom förebrående.

»Nej, de har kanske fått en ny Åke»,
sa far. »Kom nu, så går vi.» —

När revisorn kom hem till middagen,
hade hemmets solsken förmörkats. Malte
hade kommit hem med en hel hög av
små dinglande paket, och han kunde be-
rätta, att Stig inte köpt ett dugg, bara
gått med honom och följt honom ända
hem. Vid porten hade han sagt, att nu
skulle han gå ut ensam ett slag, »och
så lubba han», slutade Malte sin flera
gångar upprepade berättelse.

»Men jag är hemma och det är vällan
bra, far — mor?»

Ja, det var visst bra, men mor kände sig
orolig för Stig. Det var alldeles mörkt
nu. Var kunde pojken vara?

»Han har kanske gått till någon kam-
rat», sa Bo lugnande. Så brusade han
förargad upp. »Det är också ett sätt att
ränna i väg utan att be om lov. Han
får ha sig en ordentlig skrapa, när han
kommer hem.»

De ringde till några bekanta och hörde
efter, om Stig var där. Nej, de hade inte
sett skymten av Stig.

»Jag får ge mig ut och försöka få
fatt i gynnaren.»

Bo Björn hade helt plötsligt erinrat sig
en vinterdag för många år sedan. Han
hade alldeles som hans pojkar på förmid-
dagen nu fått en slant att köpa julklap-
par för. I ett anfall av uppsluppenhet
hade han kastat slanten så högt upp i
luften, att den slängts över ett plank.
Han försökte klättra över planket för att
få tag i sin ytterst sällsynta dyrgrip, men
misslyckats. I stället rev han en lång
flänga på sina nya byxor. Han vågade
inte gå hem. Skräcken isade honom och
han hade traskat gata upp och gata ned
till det blev så sent, att portarna började
stängas. Då smög han sig hem och hop-
pades, att mor skulle bli så glad över
hans hemkomst, att han sluppe stryk.

Men han misstog sig. Den bestraffning
han fått, när han hungrig, frusen och ut-
tröttad kommit hem, hade han aldrig
glömt. Den satte djupa märken i hans
innersta väsen. För första gången tänkte
han på Stig i sammanhang med denna
barbariska upptuktelse. Hade gossens
själv tagit intryck av denna för länge
sedan utståndna och liksom i ett mörk-
rum kondenserade ångest? Gick allt igen?
Var han icke, eller hade han icke nyss
varit beredd på dom och straff så snart
hans lille pojke kom inom räckhåll. Han
hade icke tänkt på att söka klarhet, endast
på att klubba ned i kraft av sin myndig-
het.

Hans hjärta bultade hårt. Trots sin
reela ångslan, ilade han framåt i ett dröm-
ligt tillstånd, som förvandlad till barnet,
vilket sökte fly undan sin egen rädsla.
Ofrivilligt styrde han kosan mot kyrko-
gården. Den var naturligtvis stängd. Men
han drogs instinktivt framåt den snöiga,
dåligt upplysta bulevarden.

En liten mörk figur med en gran i
fammen stod gråtande vid den stängda
grinden.

»Stig! Vad gör du här?»

Gossen prässade sig in mot staketet.
Släppte inte granen. Grät bittert.

»Jag vill dig ingenting ont, barn.» Bo
tyckte inte, att det var han, som talade
utan en avlägsen god röst, som en liten
förtvivlad, ensam gosse borde fått höra
för trettio år sedan. Han fortsatte, nu
med armen om Stigs skuldra: »Skulle
du sätta den där granen på lille Åkes
grav? Det är för sent i kväll. Vi får
göra det i morgon, min gosse.»

En vacker julgåva

till ungdomar

blir den nyutkomna

praktupplagan

av

EINAR ROSENBORG:s

SVENSKA KONSTNÄRER

Idén är helt enkelt för-
tjusande. Jag lyckönskar
författaren själv och för-
läggaren, men mest är
konsten att gratulera.

Carl Milles.

Rikt illustr. Tre delar: häft.
2 kr., inb. 2: 75 pr del. Prakt-
uppl., inb. i ett band, 9 kr.

LINDBLADS FÖRLAG
UPPSALA

Den rätta inköpskällan för
strumpor, korsetter, under-
kläder, handskar och vantar
är Twilfit, Nybrogatan 11,
Stockholm, ty i egenskap
av specialaffär för dessa
artiklar står Twilfit i för-
bindelse med de förnämsta
fabrikanter och ateljéer i
utlandet och kan därför stå
till tjänst med det största
urval av det modernaste
och bästa som kan upp-
bringas till priser, som en-
dast en stor specialaffär
kan erbjuda. Presentkort
lämpliga julklappar.

Affärstid 9—8 e. m.

Ditt barns väl och ve

ligger Dig närmare om hjärtat
än något annat i världen.

Tänk då på, att Du grundlägger
dess hälsa säkrast med Mellin's
Food, som är den bästa möjliga
ersättning för modersmjölken och
därför fortfarande står främst av alla
brukliga näringsmedel för barn.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter.
Förordas av läkare. Pris kr.
2: 75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek.
vid övergången till fast föda
samt för svaga personer av alla
åldrar. Pris Kr. 2: 75 pr ask.
Finnes på apoteken och i Drog-
affärerna. Prov och broschyrer
gratis fr. Mellin's Food Depot
Malmö

Hushålls- handskar

6—6½—7—7½—8
2: 50 paret, extra tjock-
ka 3: — paret. Ader-
bräcksstrumpor o. alla
slags sjukvårdsartiklar
i lager, full garanti.
Humana priser. Först-
klassigt parfymeri med
toilet- o. tekniska ar-
tiklar 10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Gratis
katalog.

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

BAYER

Det bekanta smärtstillande medlet **Aspirin-Tabletter Bayer.**

Endast de äkta tablettorna med bandarol och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk. Erhållas på alla apotek.

Priset är nedsatt till 90 öre pr glas.

Löwberg & Son
PIANO FABRIK

Högsta kvalitet. Berömd ton. Mästersamuelsgatan 33, Stockholm.

Lämplig julklapp

Carl Larssons praktverk

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKSPANSCHER

Inbunden med av konstnären komponerad pärm.

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid i postanvisning.

IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Den enda affär i Sverige som säljer

Kristaller från eget bruk direkt till allmänheten är

Svenska Kristallaffären
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ
S. Hamng. 45 Vasag. 23-25 Söderg. 10 (Auditorium)

Nyöppnad avdelning för försäljning av vårt bruks tillverkningar av ordinarie hushållsglas.

Triton
FLÄCKVATTEN

Det bästa vetemjöl

MALMÖ BEST PATENT
Malmö Stora Målskvarn

Stigs snyftningar upphörde ej. Som ett kvidande mumlade han:

»Jag trodde först, att det inte var någe galet att — att använda julklappskronan — som jag ville — — men när körgårn var stängd, blev jag så rädd — — och jag tordes inte gå hem och tala om — vad — jag gjort.»

Uppllysningarna voro ganska knappa och otillfredsställande. Men Bo Björn tyckte, att Stigs själ aldrig legat så öppen för honom som i denna stund.

»Får jag hjälpa dig att bära granen», frågade han kamratligt. Han såg med ens hela den gångna dagens små händelser. Såg många av sina egna ödesvägar, där omständigheterna fört honom vilse. En stark önskan att kunna begagna sig rätt av den inblick han fått i detta så försiktigt stängda barnasinne, gjorde hans stämma vek.

Stigs förgråtna, uppsvällda ansikte belystes av det gulaktiga lyktskenet. Hans trötta armar och frusna fingrar släppte den stickande bördan, och han mumlade försagd.

»Den har blivi tungare på slutet.»

»Du har ju burit den länge. Det var snällt av dig att tänka på Åke. Jag begrep, att det var något särskilt du ämnade använda din julklappskrona till.»

»Jag tänkte strax på Åkes grav, far. Det är välan synd om dom döda.»

»Tycker du det?» Revisorn sade det allvarligt begrundande för att inte skrämma bort Stigs meddelsamhet, men han erfor en stor glädje över att gossen kände det så. Själ hade han under sin trista, orättvisa barndom ej sällan längtat efter döden för att aldrig få bannor och aldrig stryk mera. Med ett slags njutning hade han föreställt sig föräldrarnas ångerfulla sorg, om han dog.

Länk lade sig i länk av händelser. En lång rasslande kedja av år fram till denna dag, då han själv stod som den äldre, vilken hade ansvar för ett ungt träds sunda växtkraft.

Fastare lade han armen om sonens smala kantiga axlar och sade uppriktigt.

»Det var väl roligt, att jag råkade på dig, och att du ville tala om för mig ditt ärende hit. Du vet, att jag alltid brukar stå en stund vid Åkes grav. Nu kan du få veta varför. För länge sedan var jag en liten olycklig pojke, nertrampad invändigt. Det händer, att jag minns det, när jag stannar vid den vårdslösa kullen. Och nu skulle min Stig göra helg på grav. — Tack ska du ha!»

»Jag har en toppstjärna i fickan. Kronan räckte till en så'n där femtiöres, som glittrar.» Stigs röst ljud modig och helt lycklig.

Bo Björn blev så varsam inför detta skälvande, lätt vibrerande barnaförtroende. Rätta greppet nu, och han skulle hjälpa sin son över den första klyftan mellan honom och de stora människorna.

»En stjärna», sa han. »Det var ju ståtligt! Den ska vi sätta fast i morgon, när vi kommer hit.»

Nu följs vi åt hem. Du kan lita på, att Åke ska få din gran. Medan vi går, ska jag tala om för dig om en julklappskrona, som jag fick, när jag var så gammal som du. Det är ett stort förtroende. Det ska du komma ihåg.»

Bo Björn berättade om den hemskaste kvällen i sitt liv, berättade så, att han lyckades vinna sitt barns tillit. Vid porten skakade far och son kraftigt varandras hand i ett samförstånd, som sedan aldrig sveks.

CLARA LJUS

Clara ljus i varje hus

LARS MONTÉN STOCKHOLM

Drott Vad varje kvinna vet

är att Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 och 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt cicerade, fr. kr. 59:—, Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré eller fjädrande armband från kr. 39:—.

Giv henne ett Drott-ur!

Bese prov hos urmakare!

Nerikes-Tidningen

ÖREBRO

är med sin upplaga
C:a 11,000 ex.

ÖREBRO LÄNS MESI
SPRIDDA TIDNING
OCH SÅLEDES LÄNETS
FRÄMSTA ANNONSORGAN

Alla närkingar böra läsa Nerikes Tidningen och alla affärsmän och industriidkare som vilja erhålla förbindelse med Nerikes befolkning, annonsera i

Nerikes-Tidningen

Malmö

vida berömda
för årlång hållbarhet
och brillianta passformer

RYSKA
GUMMIFABRIKS A.-B.,
MALMÖ.

Iduns korrespondensklubb.

Bildad, frisk och hurtig ung dam i början av trettioåret, bosatt i Stockholm önskar brev-växla med kultiverad man i lands-orten. Utbyte.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

Fötter och händer.

N:r 119. 1) Fru Skönhetsdoktor! Mina fötter är min stora sorg, inte minst för deras storlek, (men det står ju ej att ändra), men mest ändå därför att jag har sådana gräsliga "frostknölar". Visserligen äro de ej onda, men de missklär ju så ofantligt. Hur ska jag göra; kan jag själv på något sätt få dem mindre?

2) Hur ska jag få mina tjocka fingrar lite smalare; och kan jag på något sätt få ett finger, som aldrig är riktigt rakt när jag sträcker ut fingrarna, rakt?

En ful en.

Svar: 1) Först och främst skall ni aldrig ha för små skodon, ty de misspyrdande "knölar" skulle aldrig ha uppstått, om fotbeklädnaden varit lagom stor för foten. Om det kommit frost i fotknölar-na, bör ni hålla fötterna i hett vatten tillsatt med litet alun om aftnarna samt pensla knölar-na med jodspirit. Troligen är det inflammation i dem, och då blir det bättre med omslag en tid av Burrows lösning.

2) Det är ej gott att ändra formen på fingrarna. Något kan det ju hjälpa med att massera dem uppifrån och nedåt rätt kraftigt. Möjligen kan även det krokiga fingret förbättras därav.

Slapp haka.

N:r 120. Skulle Iduns Skönhetsdoktor möjligen kunna ge några råd? Har början till slapp, hängig strupe (dubbelhaka). Hur skall jag bli den kvitt? Är huvudgymnastik bra? Vilka rörelser? Kan jag göra dem hur ofta som helst? Skulle jag kunna få recept på något sammandragande medel? Skulle massage göra nytta i det här fallet?

Ful 35-åring.

Svar: Sedan ni om aftonen tvättat ansiktet och halsen med varmt vatten och tvål, bstryker ni det slappa partiet med en blandning av 1 del glycerin och 2 delar citronsaft, vilket verkar samman-

dragande. Massera sedan på följande sätt: plocka lätt med fingrarna utan att direkt nypa i skinnet från hakspetsen och nedåt över hakpåsen och stryk sedan upprepade gånger från hakan och uppåt öronen samt från halsgroppen och utåt.

Naturligtvis hjälpa huvudrörelser mycket, om de utföras varje dag en à två gånger. Se därom i sv. på fr. 93 i n:r 39.

Fett hår.

N:r 121. Kära Fru Skönhetsdoktor! Jag har gräsligt fett

hår; finns det något bra medel mot detta? Är det bra med torr-champoneringspulver? Jag har ljusst hår, men det har börjat mörkna. Kan man få det ljusare, om man tvättar med citron? Hur mycket bör man taga i så fall? — Var snäll och svara en Shinglad blondin.

Svar: Mycket fett hår bör tvättas och gnuggas ofta, en gång i veckan eller 2 gånger i månaden. Använd såpsprit i stället för tvål och litet borax i vattnet. Tag sedan 1 msk. ättika eller saften av en citron i första sköljvattnet för

att få bort allt såplöddret. Kamomillavkok i det sista sköljvattnet har en fördelaktig inverkan på blont hår.

Röd näsa.

N:r 122. Kära Idun! Ge mig ett råd för min röda näsa, är för övrigt frisk och kry, så jag vet ej orsaken. Finns ingen bot för den? Den är lika otrevligt röd när jag är inomhus, som ute i den kyliga luften.

Vore tacksam om råd och hjälp. Sigrid.

Solidar Tvätt-Extrakt

En viktig sak, Syster, är att använda Solidar till sjuktvätten. Glöm ej, att Solidar desinficerar!

Solidar innehåller ca 38 % tvål och är därför det förmånligaste o. billigaste tvätt- o. rengöringsmedlet.

1/1 paket 58 öre. 1/2 paket 30 öre.

Svar: Om röd näsa se sv. på fr. 110 i n:r 48.

Om näsrodnaden ej beror på frost, kan ni försöka följande: Gör en blandning av 3½ gr. salmiak, 2 gr. garvsyra, 56 gr. glycerin och 84 gr. rosenvatten. De tre första ingredienserna lösas tillsammans, varpå rosenvattnet tillsättes. Ett omslag av renad vadd, doppad i lösningen och med vaxtaft över, lägges på näsan varje natt.

Vårtor.

N:r 123. Vore tacksam få ett bra medel mot vårtor på händerna. Gammla prenumerant.

Svar: Bred grönsåpa på en liten yllelapp, som täcker vårtan och anbringa förband över. Om denna behandling upprepas varje dag en tid, blir vårtan så mjuk, att den lätt kan tagas bort.

Rött märke.

N:r 124. Kära Skönhetsdoktor, hjälp mig! Fick för 1½ vecka sedan en stor finne på näsryggen. Då den varken ville försvinna eller mogna, klämde jag på den. Resultatet blev att jag nu har ett hemskt misspyrdande, rött märke istället. Vad ska jag göra? Var god och hänvisa ej till föreg. n:r! Ytterst tacksam för ett gott råd blir

Elisabeth N.

Svar: Om det röda märket ej går bort med omslag av Burrows lösning, är det bäst vända er till läkare. Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR!

Hushållsfrågor.

Fråga: Då så många matsedlar för friska, jämte beskrivningar så länge och ofta stått i Idun, hemställes om ej hjälp även benäget ville lämnas dem som lida av sockersjuka och klen kassa?

Då mjölk, bröd, alla slags gryn, potatis, mjölrätter, mörkt kött och sötsaker äro förbjudna, samt under jord växande grönsaker ej heller tillåtas äro kålsorter och konserverade arter egentligen det enda tillåtna i grönsaksväg om vintern. Svårt är att variera varför nog många vore synnerligen tacksam för matsedlar under en à två veckor eventuellt med några recept. Gammla prenumerant.

Svar: Matlagning för en sockersjuk är ett problem, varvid man kan ha god nytta av en bok, som för något år sedan utkom i marknaden nämligen "Dietkok-bok" av Gertrud A:son Carlberg. Vi skola återkomma till frågan å Hushållssidan på nyåret.

Rökt kalvstek.

Fråga: I Iduns Hushållssida för den 21 nov. står "Stekt, lätt rökt kall kalvstek". Hur tillagas det? Rökes köttet färskt och hur länge? Stekes det sedan på vanligt sätt? Kan man ha någon sås till? Kan även andra köttsorter anrättas så? Fläsk och får till exempel. Oktoberprenumerant.

Svar: Stekt lätt rökt kalvstek tillagas på följande sätt: gnid in steken med en blandning av 6 msk. salt, 2 msk. socker, ½ msk. salpeter och låt den ligga i 2-3 dygn. Under tiden vändes den då och då och gnides. Låt sedan röka steken lätt d. v. s. 8-12 timmar. Den stekes härefter i ugnen på vanligt sätt. Kan serveras varm med sin sky eller kall.

Fläskkött t. ex. svinkarré eller skinka anrättas med fördel på samma sätt. Rökningstiden beror naturligtvis på köttstyckets storlek. I stället för att steka köttet kan det med fördel kokas.

Färkött anrättat på samma sätt har jag icke provat, men bör givetvis bli gott även det.

I denna hylsa ligger min favorit-tandkräm. Mitt råd till alla:

Pröva den! Det lönar sig!

Där ligger något under,

att
PARADISMADRASSERNA

vunnit en så stor framgång. Förklar-
ningen är den att allt stoppmaterial sor-
teras, renas och decificeras å egna mo-
derna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass
för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt

GÖTEBORG.

Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär.

MATSILVER

saluföres i de mest skif-
tande kvaliteter. Ingen
kan med blotta ögat av-
göra huruvida ett matsil-
ver är av god kvalitet,
men ett tillräckligt stöd
för omdömet ger detta
inregistrerade varumärke

en borgen för god
kvalitet.

Guldmeds Aktiebolaget
i Stockholm

Finnes hos varje guldmed.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast apti-
göende och mest stärkande
av alla moderna organiska
järnpreparat. Synnerligen
lättsmält föredrages det av
den ömtåligaste mage. Vid
blodbrist och svaghet av
största verkan. Dess ange-
näma smak gör att det med
lätthet tages av såväl barn
som vuxna.

Tillverkas å

**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.

Fås å alla apotek.

Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Gurkor och vildänder.

Fråga: 1) Tacksam för beskriv-
ning på "Falmansgurkor.

2) Hur många dagar bör vild-
änder hänga sen de äro skjutna?

Svar: 1) Vi be Iduns läsarin-
nor svara om de känna till re-
ceptet.

2) Vildänder få icke hänga
många dagar, sedan de äro skjut-
na; häst icke längre än 2-3
dygn. Önskar man förvara dem
något längre böra de plockas, ta-
gas ur och läggas i ättiksvatten
eller dricka.

Recept.

Fråga: 1) Vore tacksam att
få recept på hur man brygger
likör. Vilka ingredienser. Hur
länge skall det lagras?

2) Beder också om beskrivning
på s. k. "Drömmar" och Smör-
blad. De senare så sköra att man
knappast kan ta' dem utan de gå
av. Göres i form av stora eklöv.
Hembrygd.

Svar: 1) Ett sätt att tillreda
likör är följande: ½ l. renat
brännvin och ½ kg. strösocker
slås i en literbutelj. Skakas då
och då, tills sockret är fullkomligt
smält, då i flaska essens av bästa
sort tillsättes. Lagras en månad
eller längre.

2) Smörblad kan bakas av van-
lig smördeg men även av följande
deg: 125 gr. smör, 150 gr. mjöl,
¾ dcl. grädde, ½ tsk. jäst.

Till pensling: vatten, 2 msk.
pärlsocker.

Smör och hälften av mjölet ar-
betas tillsammans. Jästen upplöst
i grädden tillsättes, och resten av
mjölet arbetas in på bakbordet.
Degen kavlas ut så tunn som möj-
ligt, utsporras i bladform och läg-
ges på smorda plåtar. Bröden
penslas med vatten, beströs med
socker och gräddas omedelbart i
varm ugn.

Drömmar: 200 gr. smör, 270 gr.
vetemjöl, 250 gr. socker, 2 tsk.
vaniljsocker, 1 struken tsk. hjort-
hornsalt.

Smöret brynes lätt, får kallna
och röres därefter smidigt. Sock-
ret och vaniljen tillsättes. Hjort-
thornsaltet blandas väl med mjö-
let, som inarbetas. Degen, som
bör vara väl arbetad, formas mel-
lan två teskedar och läggas som
små avlånga släta flockar på
smord plåt. Kakorna gräddas i
medelvarm ugn.

En nobelaspirant?

Fråga: Hur är Professor Bööks
adress i Stockholm?

Mångårig Idunsprenumerant.

Svar: Narvavägen 7.

Konst i hemmet.

Fråga: Ber om anvisning på
något svenskt arbete, liknande det
tyska "Liebhaberkunst", som in-
nehåller kolorerade mönster för

HORNIMAN'S THE

"BOUDOIR" kvalité
i bleckburkar

"SUPERIOR" kvalité
i aluminiumfodrade paket

med 100-årigt
världsrykte

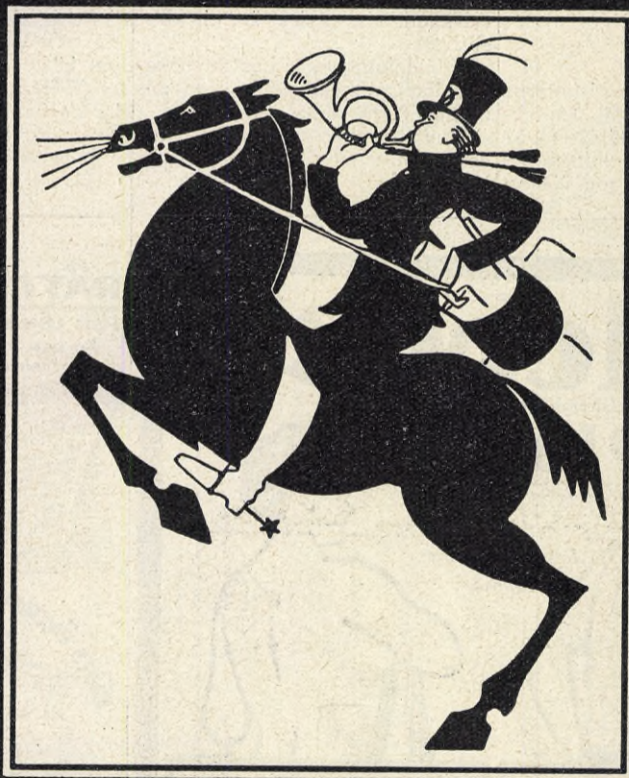
skön konst i hemmet, ej blott
textilarbeten utan även exempelvis
blomstermålningar och små land-
skapsstycken och dyl.

Mångårig prenumerant.

Svar: Någon bok, som så all-
sidigt behandlar olika grenar av
amatörkonst, finns ej utgiven på
svenska men väl många special-
böcker för konstslöjd.

Den enda bok, som närmelse-
vis motsvarar era önsknings, är
Med nål och pensel av Svea Ol-
son, pris 3:50. Men den är mest
avsedd för ungdom.

Skåningar i hela Sverige!

Allt nytt från Skåne, från in- och
utland, först och bäst i

SYDSVENSKA DAGBLADET
SNÄLLPOSTEN

PRENUMERERA FÖR 1927!

Hallå!

lilla pappa,

jag glömde
alldeles att sätta upp

presentkort på Idun

till mamma

som n:r 1 på julklappslistan!

Vad säger allmänheten om Reporia Svavel-Tjärtvål

I REPORIA Svavel-Tjärtvål har jag funnit ett utmärkt medel att på kort tid avlägsna pormaskar o. dyl. Därtill kommer att tvålen är synnerligen dryg i användningen och verkar välgörande även på ytterst ömtålig hy, vilket jag varit i tillfälle att övertyga mig om. Jag skall därför på det varmaste anbefalla Reporia-tvålen för vänner och bekanta.

Harry Roberts

Ingenjör, Stockholm.

Ovanstående är ett utdrag ur en av de många skrivelser, som vi emottagit från personer, vilka dagligen använda Reporia-tvålen. Vi komma att i fortsatta annonser meddela en del liknande uttalanden. *Varje sådant meddelande om erfarenheter vid Reporia-tvålens användande talar för sig själv.*

Reporia Svavel-Tjärtvål säljes överallt å 1 kr. Extra storlek (för badet) kr. 1:50 Genom sin kvalitet, säregna sammansättning och drygheit är den värd sitt pris.

Tillverkningen står under kontroll av prof. i kemi vid Upsala universitet L. Ramberg Tag inga okontrollerade efterapningar, kvalitén är det viktigaste — ej priset.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, GEFLE.

Dispyt.

Fråga: Vill Idun vara god giva upplysning om, vem hovjägmästare Castenskiöld är gift med, prinsessan Dagmar eller prinsessan Tyra av Danmark?
Viola.

Svar: Prinsessan Dagmar.

Tandtekniker.

Fråga: Vilka äro fordringarna för att få utbilda sig till tandtekniker. Alder? Hur utbildas man? Hur stor lön har en tandtekniker (kvinnlig). Är det någon idé att

utbilda sig? Jag menar att det är kanske ont om platser?
"17-åring".

Svar: Fordringarna äro anlag för yrket, annars ej några särskilda förkunskaper.

Någon viss ålder är ej föreskriven.

Utbildningen sker hos tandläkare eller tandtekniker, varom annonser förekomma rätt ofta.

Lönen ställer sig olika, men den, som vinner skicklighet i yrket, kan alltid räkna på arbete.

Teaterpjäser.

Fråga: Skulle inte Idun vilja vara så vänlig och ge oss förslag till några trevliga teaterpjäser lämpliga att uppföras av 15 å 16 års flickor? Helst cirka 16 pers.

Backfishar i landsorten 15 år.

Svar: Vi råda er att köpa ett litet häfte (pris 50 öre), som heter "Vilken pjes skola vi spela?" där anvisningar givas på lämpliga pjäser för skolgång samt många goda råd angående detta.

Häftena II och IV av *Barn-*

teatern, utgiven av Walter Stenström, innehålla ett par roliga pjäser.

Tjänstebyrå.

Fråga: Skall ha tjänstebyrå på landet. Skall man ta betalt av både husbönder och tjänare? Om man sänder en sökande till husbonde och inget resultat blir, och man har arbetat för det, får man då ta betalt för arbetet? Och det samma omvänt? Om man arbetar och annonserar för husbonde och denne själv under tiden skaffar

folk, får man ändå ta betalt? Allt enligt lag.

30 års prenumerant i Skåne.

Svar: En tjänstebyrå tar vanligen ett par kronor som inträdesavgift av den arbetssökande. Detta som ersättning för eventuellt arbete och besvär, särskilt om kunden sedan skaffar sig plats utan byråns förmedling. Annonsutgifter och andra omkostnader, som göras på kundens begäran, debiteras kunden.

Angående husbonden betalar denne, då platsen blivit förmedlad,

Etablerad 1847.
Allcock's

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND

Världens mest betydande utvärtes läkemedel.

Mot smärtor i ryggen kan intet plåster jämföras med Allcock's. Förmår stärka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i sidorna lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett absolut äkta, poröst plåster. Det är ett universalmiddel, som säljes å alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhelst smärta uppstår.

Är Ni i behov av ett piller,

tag då utav **Brandreth's Piller** (Etabl. 1752)

Rent vegetabiliska.

Användes mot förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc. Till salu å alla apotek.

744 ALLCOCK MANUFACTURING CO., BIRKENHEAD, ENGLAND.

RÄTTA ORGANET
FÖR LÖNANDE ANNONSERING
ÄR DEN VIDT SPRIDDA DAGLIGA MORGONTIDNINGEN

OMFATTANDE ÖSTERGÖTLAND & NÄRLIGGANDE LANDSDELAR

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med *Kammerjäger*, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skåktor. Till salu i alla kemikalieaffärer. Pr ask 0:50 och 1:—.

Nerkingar å andra orter!

Ni önska

naturligtvis en tidning från hemorten och torde Ni vid prenumeration komma ihåg att

Nerikes Allehanda

(Örebro Läns Tidning)

sedan gammalt anses för länets förnämsta tidning.

Stor spridning. Rikhaltigt och omväxlande innehåll. Illustrationer till dagskrönikan.

Prenumerera snarast för 1927!

Vintervädret och hyn

Snöyra, blåst och kyla samverka till hudens för-
därv, om man ingenting gör för att skydda den.

Det är viktigt att på vintern lägga sig särskilt
vinn om hyns vårdande, sedan en lång period av
milt väder gjort den dubbelt ömtålig.

Använd för ansikte och händer på kvällen

Syster Ellas Salva (Hudcrème)

vilken både grundligt rengör hudporerna och samtidigt till-
för huden ett verkligt näringsämne, vilket föryngrar och
förskönar, samtidigt som det skyddar mot vårt växlande
klimats skadliga inflytelser på hyn.

För bibehållande av en väcker hy och mjuka, vita händer
är Syster Ellas hudcrème lika oumbärlig som en god toalettvål.
Detta är en sanning som tusentals regelbundna för-
brukare kommit till insikt om.

Om dagen då man behöver en nära nog ögonblickligt
torkande hudcrème bör man använda

Syster Ellas Dag-crème

Dessa två crèmes göra underverk.

Övertyga Er själv genom att redan i dag i närmaste affär
köpa en burk eller tub Syster Ellas hudcrème och dagerème.

Pris pr burk 2 kr., pr tub 90 öre.

Tillverkare:

FABRIKS A.-B. ELLAS
STOCKHOLM

Ensambförsäljare för Finland: O/Y Tekka A.-B., Riihimäki.

Vad är Ni skyldig

Er själv först och främst? Jo, att bevara och vårda de gåvor, Ni av naturen
blivit utrustad med. Nästan alla människor ha ursprungligen begåvats med
vackert, yppigt hår. Om detta sedan mister sin skönhet och blir glanslöst,
tovigt eller i förtid förtunnat, är orsaken här till att söka i bristfällig vård.
Det första villkoret för rationell och verksam vård av håret är regelbundna
champoneringar med

SYSTER ELLAS CHAMPONERINGSPULVER

som upplöser och avlägsnar ur håret alla föroreningar, renar hårbotten och
gör håret vågigt och luftigt samt framkallar det för varje hår karakteristiska,
skiftande färgnyanserna och glansdagarna.

Ni skall snart märka och glädjas över Edert hårs förändrade utseende, om
Ni bestämmer Er för att en viss dag varje vecka champonera det med

SYSTER ELLAS CHAMPONERINGSPULVER

en viss procent av första måna-
dens överenskomna lön. Likaså
betalar den arbetssökande vid er-
hållet arbete en viss låg procent
av första månadens lön.

Bibliotekskurser och radiotidning.

Fråga: 1) Hur länge och när
anordnas bibliotekskurser i Stock-
holm, där bl. a. elementarlärarin-
nor få deltaga?

2) Finns det i Sverige någon
Radiotidning med fullkomligt pro-
gram från in- och utlandet? I
så fall var givdes den ut och vil-
ken adress? I dagstidningarna är
det utländska programmet alltför
skematiskt och innehåller endast
kvällsutsändningar.

Radiointresserad.

Svar: 1) Bibliotekskurser an-
ordnas av Skolöverstyrelsen, hit-
tills under sommarmånaderna.
Dels mindre, avgiftsfria kurser
för skol- och folkbibliotek och
dels längre på fyra månader för
större bibliotek; avgift 100 kr.
För tillträde till dessa senare rä-
cker högre lärarinneexamen samt
någon tids tjänstgöring å bibliotek.

För anställning vid statens
bibliotek fordras akademisk exa-
men.

Vidare upplysningar lämnas av
bibliotekskonsulenterna i Skol-
överstyrelsen.

2) Tyvärr finnes f. n. ingen så-
dan tidning i Sverige, utan man
får nöja sig med programuppgif-
terna i dagspressen.

Pensionat.

Fråga: Vill Idun vara god upply-
sa mig om nedanstående bland
frågor och svar: Jag är förmyndare
för ett par flickor, den äldsta
är nu 18 år, och vill gärna ut-
lite, helst i någon pension i Stock-
holmstrakten eller längre uppåt
Dalarne. Kunde jag få veta nå-
gra namn och adresser på lämp-
liga sådana. Tacksam för svar.

"Ständig lösummerköpare".

Svar: I Stockholmstrakten: Å
Lidingön Villa Hälla, vid Nynäs
Havsbad, Pensionat Brovik. I
Tullinge, Tullinge Gärd och Örn-
bergs pensionat.

På de stora pensionaten i Rätt-
vik, Persborg och Siljansborg
finns det vanligen mycket ung-
dom och råder ett livligt säll-
skapsliv.

Likaså i Leksand med pensiona-
ten Furuliden, Gläntan m. fl.

Badkar.

Fråga: Har hört talas om något
slags gummibadkar. Undrar var
sådana finnas att få, om de äro
mycket dyrbara, och huru pass
stora de äro. Tacksam för svar
är Fru på landet.

Svar: Sådana finnas hos Kuntze
& C:o, Drottninggatan 52, Stock-
holm, i 3 storlekar. Måtten be-
räknas kring övre kanten och äro
75—85 och 92½ cm. Prisen resp.
27:50, 35:— och 40:— kronor.

Villa om 4 rum och kök.

Fråga: 1) Till vilken arkitekt
bör jag vända mig för att erhålla
ritning till en mindre villa, 4 rum

RING

Norr 16 02 eller

Norr 61 47

och prenumerera på

IDUN 1927

Jubileumsåret

Avgiften hämtas och Ni slipper
allt besvär.

Hushållsvågar

Äro de enda absolut tillförlitliga.

I hemmet äro de en oumbärlig hjälp vid kontroll av gjorda inköp, vid
matlagning etc. Lindells hushållsvågar äro utan fjädrar och kugggrö-
relse, och de enda vågar vars utslag äro beroende av varans placering
på skålen. Se till att den våg Ni köper är pryddig, hållbar och tillfö-
rlitlig, se till att Ni får en från

LINDELLS VÅGFABRIKS A.-B., Jönköping.
Kunna erhållas i varje välsorterad järn- och bosättningsaffär.

LUNDS DAGBLAD

är den enda tidningen i denna burgna
stad med sina bortåt 30,000 invånare.

Rik landsbygd.

Följaktligen en av landsortens bästa annonstidningar

DET ÄR LÄTTARE ÄN MAN TROR.

Vad då? Jo, att göra en bananrätt. Bananer är frukt
och mat, sätt fram en skål, och — det är serverat. Vill
man ha något riktigt extra men ändå lättlagat, gör man
en bananrätt med ledning av vår nya receptsamling.
Fyll i kupongen! Men märk, att recepten utarbetats på

SE, SÅ ENKELT
DET ÄR ATT LAGA
EN BANANRÄTT!

Nya recept från

A.-B. BANAN-KOMPANIET

JAMAICA- BANANER

från

A.-B. BANAN-
KOMPANIET

V. g. posta denna
kupong omedelbart.

A/B Banan-Kom-
paniet, Stockholm.

Sänd mig gratis
1 ex. av Eder nya
illustrerade recept-
samling: "Se, så
enkelt det är..."

Namn:

Adress:

Min handlande är:

Gata:

40 ÅR

fyller "Damernas Egen" tidning 1927. IDUN har under fyra decennier varit den ledande tidskriften för kvinnan och hemmet och därför bör

INGEN KVINNA

sakna sin egen tidning under jubileumsåret, som firas med en i flera färger praktfullt utförd

Jubileumsskrift

bokhandelspris 3 kr.

som gratis tilldelas alla helårsprenumeranter.

IDUN

står med sina äronika traditioner i främsta ledet av landets tidningar.

Prenumerera i god tid!

GEORG LINDBERG

JUBILEUMSÅRET 1927

DEN LIKNAR EJ ANDRA TVÅLAR

Drömmen som blev verklighet

Upptäckten av radium — detta vetenskapens kanske märkligaste läkemedel — födde väl också en önskan att dess underbara egenskaper måtte kunna tillgodogöras av *alla*.

Detta är nu möjligt. SCHEELS RADIUM-TVÅL innehåller radiummineralet Viikit och är just därigenom ett utomordentligt medel för hyns stimulans och förskönande. *Alla* kunna åtnjuta denna tvåls balsamiskt välgörande egenskaper.

Scheels Radium-tvål

Innehåller radiummineralet "Viikit"

Framtidens tvål
Pris 1.-krona

Vlikihålden kontrolleras av Radiumexperten
Fil. D:r N. Sahlbom

Krantz

och kök med alla moderna bekvämligheter?

2) Vilket pris ung. betingar sig en arkitekt för en dylik ritning? Tacksam för svar! *Eget bo.*

Svar: Priset för ritningen till en villa, beräknas av arkitekter till 5 % av byggnadkostnaderna ungefär, men sedan beror det på om skissen skall åtföljas av detaljritningar.

Vänd er till Iduns Red. för att få adresser på tillförlitliga arkitekter.

Visiter.

Fråga: 1) Bör man vid visit (alldeles obekanta) ha handskarna på även om man eventuellt blir bjuden på något?

2) Bör jag (min man har inte tillfälle) personligen tacka för senast efter en middagsbjudning, eller kunna vi tacka skriftligen med några ord på vårt gemensamma visitkort?

3) Ett eller två kort? Tacksam för upplysning är *Oviss.*

Svar. 1) Nej.

2 och 3) Det är artigt att personligen göra en kort visit, och om man ej träffar vederbörande hemma, lämnas visitkort, vikta i ena hörnet för att angiva personligt besök, ett från damen och två från hennes man, om det är hos en familj eller ett gift par.

Tacken kan även ske med att skicka kort i samma antal. Vill man skriva några ord på ett gemensamt kort, är det ingenting som hindrar, men ett extra kort från mannen tillfogas.

Pepparkakor och lungkorv.

Fråga: Tacksam för beskrivning å goda ingefärspepparkakor och god lungkorv. Kan dylik korv rökas? *Idunvän.*

Svar: Pepparkakor med ingefära: 3½ dcl. sirup, 3½ dcl. tjock grädd, 3½ dcl. fint strösocker, 1 msk. soda, 2 msk. ingefära, 1 msk. kanel, 1 tsk. stötta nejlikor, 1 drygt kg. vetemjöl.

Grädden vispas till skum och resten av ingredienserna samt större delen av mjölet röras i. Återstoden av mjölet sparas till utbakningen, som sker följande dag.

Lungkorv: Lungor och hjärta av kalv eller ox, 425 gr. njurtalg, 1-2 finhackade rödlökar, 25 stötta pepparkorn, salt, ingefära, timjan, ½ l. förvällda korngryn.

Inälvorna skäras upp och få ligga 12 tim. i vatten, som ombytes ett par gånger. Hjärtslaget tagas upp och får avrinna. Alla senor och körtlar borttagas och köttet hackas mycket fint. Talgen befrias från hinnor och skäras i fina tärningar, som blandas med det hackade köttet, de förvällda grynen och kryddorna. Det blandas väl och fylls på rengjorda blå-tarmar till lagom långa korvar, som omknyts i båda ändar. Korven kan kokas färsk men nedsaltas för det mesta. Vattenläggas före kökningen. Kan även rökas lätt.

2350

är numret på den linoleumfernissa Ni skall använda. I kvaliteten utan konkurrens. *Prisbillig.*

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

DAMERNAS EGEN

leverantör av ANTRACIT, KOKS, HUSHALLSKOL & BRIKETER heter alltjämt

"OLAUS OLSSONS"

(Namnanrop).

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Hovmanicuristen

JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crëmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Yllestrumpor

och liknande yllesaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbel varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

Rätta medlet

i rätta ögonblicket.

En börjande förkyllning eller en smygande febersjukdom såsom influensa o. d. föregås av symptom, som icke kunna missförstås.

Tag genast ett par Globoid-tabletter, som ha en hastigt verkande förmåga att hindra sjukdomen att bryta ut, återställa till hälsa eller förhindra ett elakartat förlopp.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 o. 1:25 pr flaska.

Hembiträdesfrågan

är ofta aktuell i många hem. Den bästa överblicken över möjligheterna att från Skåne, som är känt för sina duktiga och plikttrogna tjänsteflickor, erhålla hjälp till hemmet, erbjuda annonsspalterna i

SKÅNSKA DAGBLADET

— Den största platsförmedlaren i södra Sverige. —

Köp **Lucks**

KARAMELLE-RADE
valnötter, mandel, jockeymössor m. m. i ½ kgs. vackra dekorerade bleckburkar.
Kr. 2.—
fraktf. kr. 2.60

PERCY E. LUCK & CO.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanteras äka endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Julgåvan.

De kristna hemmens jultidning.

20:de årgången.

Pris Kr. 1:75.

Omslag i 6 färger litografiskt tryck. Innehåll i 2 färger med talrika illustrationer och vignetter av konstnärerna Folke Hoving och Viggo Bang.

Tel. D:r Oscar Bensow skriver om Julgåvan:

"Denna Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens i så hög grad populära julkalendern framträder i år i sin 20:e årgång. Den har många präktiga företrädare, men förlag och redaktion sätta uppenbarligen sin ära i att varje år söka åstadkomma något om möjligt ännu bättre. De äro dock att lycönska till att i år hava vunnit ett utomordentligt gott resultat såväl med avseende på den typografiska utstyrelsen som innehållets gedigenhet och den omväxlande stilen i de olika bidragen.

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens Bokförlag, Stockholm 3.

Till **släkt och vänner**

i utlandet

är ett presentkort för 1927 på

IDUN

"Damernas Egen"

den bästa julhälsning

Från vår expedition sändes IDUN i korsband till vilken plats som helst i världen, som har postförbindelse. Prenumerationspris för utlandet porto inberäknat:

Helår kr. 23.50

Halvår " 12.25

Uppgiv tydligt skriven adress!

I sitt 40:de år ingår Idun med 1927 och kommer därvid att bereda sina läsare många angenäma överraskningar.

Insänd rekvisition omgående till **Iduns Expedition, Stockholm.**

De båda världarne, konturer till en livsåskådning har utkommit av Alf Ahlberg på Gebers Förlag i serien: "Nutid och framtid". Framställningen, som är uppdelad i fyra huvudavdelningar: Värde och verklighet, Naturalismen, De båda världarnas filosofi. Det tredje riket, behandlar de två världar, i vilka människan lever och har sin varelse och vilkas sambestånd och konflikt ger människolivet hela dess spänning, äventyrlighet och gåtfullhet. Den framstående filosofen utbreder i sin välskrivna och populärt disponerade framställning dessa världars ömsesidiga förhållande och människornas ställning till dem.

A. U. Bååth och hans krets är titeln på en bok av professorskan Emma Bendz, vilken i dagarna utkommit på Gebers Förlag. Vännerna av Bååths vackra lyrik minnas honom fortfarande, och boken kommer säkerligen att mottagas med intresse av de många, som njutit av hans alster. Läsaren får samtidigt lika roande som förträffliga glimtar från livet i en skånsk prästgård under förra seklets sista hälft, livet i Lund samt på folkhögskolan Hvilan — alltså ett stycke kulturhistoria från Sveriges sydligaste landskap. Författarinnan har en lätt och underhållande stil, och ur sitt rika förråd av upplevelser och episoder har hon hämtat fram det bästa, icke blott åt dem, som intressera sig för A. U. Bååth och hans liv, utan även åt de många, vilka ha intresse för gammal god kultur. Boken är illustrerad med åtskilliga unika bilder.

"Historiens problem", Utvecklingsfilosofiska studier av Gunnar Aspelin. Geber 5:50. Docenten Aspelins studier avse att lägga en filosofisk synpunkt på det väldiga drama, som kallas den historiska utvecklingsprocessen. Filosofien är för denne författare minst av allt en vetenskap om "tomma abstraktioner", den behandlar tvärtom det mest konkreta, det mest omedelbart givna, vår kulturskapande aktivitet, livets strävan till fri och harmonisk utgestaltung. Vid sin undersökning av historiens problem karakteriserar författaren först den moderna historiefilosofien i dess utveckling genom det nittonde århundradet. Särskilt uppehåller han sig vid Nietzsches historiefilosofi, såsom ägnad att införa läsaren i våra dagars aktuella problemställning, där Oswald Spengler drivit den historiska relativismen till sin yttersta spets. Därpå upptager författaren frågan om den historiska verklighetsuppfattningens struktur, och slutligen debatteras problemet om utvecklingens bestämmande faktorer i anslutning till den stora alltid pågående kontroversen mellan idealistisk och materialistisk historiefuppfattning. Just i våra dagar, då det världshistoriska skeendet tilldrager sig det allmänna intresset mer än någonsin tillförne, har Aspelins klart och klokt skrivna arbete mycket att ge ej blott filosofer, historiker och politiker av facket, utan envar, som vill fördjupa sig i historiens eviga problem.

HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B

KONSERTHUSET
Etablerat 1852

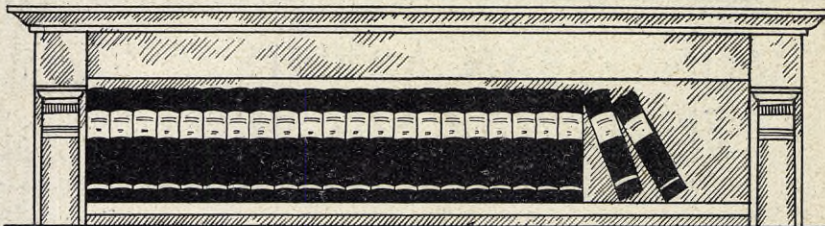
Stockholms största lager av flyglar, pianon och orglar av in- och utländska märken. Svenska pianon från Kr. 1175:—.

Förmånliga betalningsvillkor. Begagnade instrument tagasi utbyte.

Telef. Linjeväljare 12194 och Norr 12137.

ETT YTTERST VÄRDEFULLT NOVELL-BIBLIOTEK

Med

Stockholms Dagblad

följer varje söndag utom

SÖNDAGSBILAGAN

en 32-sidig

NOVELL

Sammanlagt över 1,500 sidor pr år.

De bästa novellerna finner Ni i Stockholms Dagblad.

Viking Höggglans Skokräm

— det oöverträffade kvalitetsmärket —
giver skodonen en verkligt för-
nämlig och varaktig glans.

Tillverkare:
INDUSTRI-AKTIEBOLAGET VIKING
ÖREBRO
Kungl. Hovleverantör

RECEPTET FÖR DAGEN

Makaronipudding med lök och fläsk (för 6 pers.)

Ingredienser: 2 hg. idealmakaroner, 2 hg. ganska fett färskt fläsk, 3 hg. portugisisk lök, 2 ägg, 0,5 hg. margarin, 2 matskedar riven ost, salt, peppar.

Beredning: Makaronerna läggas i rikligt med kokande vatten och få koka mjuka, varefter de fränsilas. Fläsket skäres i ytterst små tärningar, likaså löken. I en stekpanna fräses fläsket och efter en stund lägges löken. När löken är mjuk, och det mesta av fettet stekt in, blandas alltsammans med makaronerna. Äggen tillsätts och blandningen avsmakas med kryddorna.

Alltsammans lägges i en eldfast form med flockar av margarinet samt osten över. Gräddas i varm ugn och serveras med tomatås. Mycket god.

CHEFREDAKTÖR: STEN DEHLGREN
ANDRE REDAKTÖR: IVAR LJUNGQUIST
KULTUR & POLITIK: TORSTEN FOGELQVIST

DAGENS NYHETER.

LÖSNUMMERPRIS: 15 öre
(Å JÄRNVÄGARNAS 20 ÖRE)
TRYCKERI: DAGENS NYHETER, STOCKHOLM

Nr 250 Upplaga A

Onsdagen den 15 September 1926

Stockholmsuppl. nr 20161

PRINSESSAN ASTRID FÖRLOVAR SIG MED BELGIENS KRONPRINS.

Kronprins Leopold hitkommer nästa vecka. Förlovningen eklateras på slottet.

Prinsessan Astrid och kronprins Leopold.

FRÅN DAGENS NYHETERS KORRESPONDENT.

BRYSEL, onsdag.
Belgiske kronprinsen Leopold anländer i början av nästa vecka till Stockholm. Han företar resan i sällskap med sin moder, och det uppges här i littererade kretsar med bestämdhet att förloving kommer att eklateras å Stockholms slott mellan kronprinsen och prinsessan Astrid. Kronprinsen besökte i somras i sällskap med sin moder Stockholm och har också i London sammanträtt med kronprinsessan Astrid.

Belgiske kronprinsen Leopold, hertig av Brabant, är i hemlandet stor populär. Hans ämbetsbesök i Stockholm har varit mycket lyckat.

Konserthusteatern har slagit upp portarna.

Premiären på Antonius och Cleopatra en välförtjänt seger.

**DAGENS
NYHETER
KOMMA ALLTID FÖRST
I**

DAGENS NYHETER.